

Prezidento vaidmens vertinimas gali iššaukti krizę

Vilnius, gruodžio 11 d. (BNS) — Seimo teisės ir teisėtumo komisijos pirmininkas Stasys Staciokas nerimauja, kad kai kurių kandidatų į valstybės vadovo postą interpretacijos dėl prezidento statuso gali sukelti konstitucinę krizę.

„Dabar veiksmų nėra, tačiau žodžiai, interpretuojantys galimą prezidento faktišką statusą ir su tuo susijusias prezidento galias, sudaro tokią prielaidą“, teigė jis spaudos konferencijoje ketvirtadienį.

S. Staciokas pavojaus galiams Konstitucijos ir konstitucinės tvarkos pažeidimams sakė įžiūrįs spaudos straipsniuose ir kai kurių kandidatų į prezidentus kalbose.

Seimo narys citavo „Lietuvos rytą“, kuriame pasirodė teiginys, kad pagal Konstituciją prezidentas yra valstybės vadovas ir atstovauja tautai. „Tik diktatorius atstovauja

tautai“, pastebėjo S. Staciokas. Pasak jo, prezidentui yra suteikti įgaliojimai tik tose ribose, kurios nustatytos Konstitucijoje ir įstatimuose.

Jis pažymėjo, kad laimėjęs rinkimus asmuo neįgauna tautos įgaliojimo, įpareigojantį jį vykdyti jos reikalavimus. „Balsų dauguma reiškia tik vieną faktą: šis asmuo įgavo pasitikėjimą ir įgijo valstybės vadovo statusą“, pabrėžė S. Staciokas.

Jis mintyse tikriausiai turėjo kandidatą į prezidentus Artūrą Paulauską agitacines nuostatas, kurios tautai žada žymių pokyčių.

„Prezidento konstitucinio statuso išvaizdavimo teiginys, kaip dabar jis yra interpretuojamas, gali sukelti ne politinę, o konstitucinę krizę“, sakė S. Staciokas, pridurdamas, kad prezidentas nėra jėga, turinti ypatingų įgaliojimų kitų valdžių atžvilgiu.

Vyriausybė prašo Konstitucinio teismo pagalbos

Vilnius, gruodžio 15 d. (BNS) — Vyriausybė šios savaitės posėdyje žada priimti kreipimąsi į Konstitucinį teismą, kuriame prašys išaiškinti prezidento ir vyriausybės santykius.

„Jaučiu, kad tos diskusijos įgavo nemalonų įvaizdį, ir jos perauga iš politinių problemų į valstybės problemas“, spaudos konferencijoje pirmadienį sakė premjeras Gediminas Vagnorius.

Diskusijos dėl prezidento galių formuojant vyriausybę kilo po kai kurių kandidatų į prezidentus pareiškimų apie galimus kabineto pertvarkymus po rinkimų ir dabartinės vyriausybės reakcijos, kad tai yra Seimo, o ne prezidento išimtinė teisė.

Pasak G. Vagnoriaus, siekiant, kad nesivystytų politinė ir konstitucinė krizė, trečiadienį vyksiančiame vyriausybės posėdyje bus pateikti siūlymai Konstituciniam teismui išaiškinti, kada yra sudaroma vyriausybė — ar po prezidento, ar po Seimo rinkimų.

G. Vagnoriaus manymu, dis-

kusija, ar Lietuva yra prezidentinė, ar parlamentinė valstybė, rodo valstybės nepastovumą bei tai, kad „nesubėgama perskaityti Konstitucijos“.

Premjeras teigė nematęs nieko blogo, jei kai kurie kandidatai į prezidentus aiškiai pasakytų, kad siekia naujos vyriausybės suformavimo. „Tai būtų visiškai normalus pageidavimas“, sakė jis, pridurdamas, kad vyriausybė atsidarytų labai greitai, jei tik tokį pasiūlymą gautų iš Seimo.

Praėjusią savaitę Konstitucinio Teismo pirmininkas Juozas Žilys BNS sakė negalįs komentuoti nė vieno pareiškimo dėl prezidento galių formuojant vyriausybę, nes to neleidžia konstitucinio teisėjo etika.

Savaitės pabaigoje premjeras G. Vagnorius ir kiti konservatorių partijos nariai susilaikė opozicijos ir Artūro Paulausko rinkimų štabo kritikos dėl savo nuostatų, kad naująją vyriausybę po prezidento rinkimų formuos Seimas.

Dabartinis prezidentas turi savo pasekėją

Varšuva, gruodžio 15 d. (BNS) — Kandidatas į Lietuvos prezidentus Artūras Paulauskas Varšuvoje pareiškė, kad laimėjęs rinkimus nekeistų valstybės dabartinės užsienio politikos.

„Mano rinkimų programa užsienio politikoje remiasi dviem principais: dabartinio prezidento Algirdo Brazausko užsienio politikos tęstinumu ir visų šalies politinių jėgų konsolidacija“, pareiškė jis pirmadienį po susitikimo su Lenkijos prezidentu Aleksander Kwasniewski.

Pusvalandį trukęs susitikimas, pasak A. Paulausko, buvo „labai nuoširdus ir šiltas“, jame daug dėmesio skirta valstybių tarpusavio santykiams.

„Lietuvos ir Lenkijos santykiai įgauna ypatingą reikšmę dabar, kai Lenkija pakviesta derėtis dėl narystės Europos Sąjungoje ir ruošiasi narystei

NATO“, spaudos konferencijoje sakė kandidatas į Lietuvos prezidentus.

Lenkijos prezidento atstovas spaudai Anton Styrczula toje pat spaudos konferencijoje pabrėžė, kad Lenkija „jokiu būdu neketina kištis į Lietuvos politinį gyvenimą“, o susitikimą nulėmė „A. Paulausko susidomėjimas Lenkijos reikalais“.

„Lenkijos prezidentas skiria didelę reikšmę santykiams su Lietuva ir palaiko labai geras ryšius tiek su prezidentu Algirdu Brazausku, tiek su Lietuvos Seimo pirmininku Vytautu Landsbergiu, su kuriuo buvo susitikęs prieš parlamentinius rinkimus Lietuvoje ir po jų“, pažymėjo Lenkijos prezidento atstovas spaudai.

A. Paulauskas atvyko į Lenkiją Varšuvos universiteto žurnalistikos ir politinių mokslų fakulteto kvietimu. Fakultete jis skaitė pranešimą

Vilnius, gruodžio 15 d. Lietuvos ministras pirmininkas Gediminas Vagnorius (kairėje) ir Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis spaudos konferencijoje Seime, atsakė į žurnalistų klausimus. (Elta)

Lietuvos premjeras ragina išnaudoti istorinę galimybę

Vilnius, gruodžio 15 d. (BNS) — Lietuva turi parodyti ryžtą ir imtis pastangų, kad būtų išnaudotas „istorinis šansas“ įstoti į Europos Sąjungą, pareiškė premjeras Gediminas Vagnorius.

Šeštadienį prieš pat vidurnaktį Vilniaus oro uoste surengtoje spaudos konferencijoje Lietuvos ministras pirmininkas komentavo Europos Sąjungos viršūnių pasitarimo Luxemburge rezultatus.

„Nesame nei nuliūdę, nei labai laimingi. Tiesiog Liuksemburge mes įgijome istorinį šansą išsaugoti teisę įstoti į Europos Sąjungą“, sakė G. Vagnorius. Jis pareiškė tikėjimą, kad šis sprendimas bus neatšaukiamas ir padės galutinai ištrinti beatsirandancias skiriamąsias linijas Baltijos valstybėse.

Penktadienį ir šeštadienį vykusiam pasitarime ES Taryba suteikė galimybę Lietuvai ir kitoms keturioms kandidatėms pradėti įstojimo derybas lygiagrečiai su „toliau pažengusiomis“, Europos Komisijos rekomenduotomis Vidurio bei Rytų Europos valstybėmis ir Kipru.

Pasak G. Vagnoriaus, Lietuva ir kitos kandidatės įtrauktos į stojimo procesą ne žodiniu pagrindu, o pagal Maastrichto sutarties „O“ straipsnį.

„Tai nereiškia, kad mes nedelsdami pradėdami derėtis, tai reiškia, jog mes balandžio

pradžioje pradėdami parengiamąsias derybas kartu su kitomis kandidatėmis“, sakė G. Vagnorius. Premjeras pabrėžė, kad Lietuva iki kitų metų pabaigos galės be atskiro politinio ES Tarybos sprendimo pereiti nuo parengiamojo etapo prie dvišalių derybų su ES. „Dabar daugiau priklausys nuo mūsų, o ne nuo kitų politinės valios“, sakė jis.

G. Vagnorius atkreipė dėmesį į išskirtinį Švedijos ir Danijos vaidmenį, paskutiniuoju momentu įtikinant ES Tarybą priimti ir įtraukti į plėtrą ne šešias, o vienuolika valstybių. Tačiau premjeras pabrėžė, kad ES viršūnių sprendimas priimtas „ne be aktyvių Lietuvos užsienio politikos pastangų“.

Pasak jo, jei pasitarime būtų priimtas Luxemburgo prezidentūros pateiktas kompromisinis projektas, norint Lietuvai pradėti įstojimo derybas, būtų būtina gauti ne tik naują Europos Komisijos rekomendaciją, bet ir ES Tarybos politinį pritarimą.

„Dabar atskiro politinio sprendimo nereikia, užteks tik EK rekomendacijos“, sakė G. Vagnorius. Jis pažymėjo, kad surengti vadinamąjį teisės aktų atitikimo sutikrinimą („screening“) EK turės iki kitų metų pabaigos. Sprendimui dėl narystės derybų pradžios priimti užteks ES valstybių užsienio reikalų ministrų lygmenų.

Premjeras sakė susitikime su ES vadovais pajutęs didesnę nei kada nors dėmesį Lietuvai, tačiau pabrėžė, kad priešiškomu nepastebėjo.

G. Vagnorius padėkojo už nuveiktą darbą ne tik Užsienio reikalų, bet ir Europos reikalų ministerijai, kurios veikla „padėjo Briuselyje išgirsti Lietuvą“.

Lietuvos Seimo ir vyriausybės vadovai sveikino Europos Sąjungos viršūnių susitikimo Luxemburge sprendimą pradėti narystės derybas su visomis kandidatėmis.

Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis pirmadienį spaudos konferencijoje teigė, jog savaitgalį vykęs susitikimas jam primena liepą įvykusį NATO valstybių vadovų susitikimą Madride. Pasak jo, abiem susitikimais buvo aiškiai apibrėžtas kandidatų statusas.

V. Landsbergio nuomone, dabar Lietuvai beliko ne kokybinė, o kiekybinė riba, kurią norint įveikti, reikia „kuo daugiau padaryti“.

Rinkimams artėjant:

* **Antradienį Lietuvoje** prasidėjo prezidento rinkimų balsavimas paštu. Pagal Prezidento rinkimų įstatymą, paštu gali balsuoti tie rinkėjai, kurie dėl ligos arba kitų priežasčių (guli ligoninėje, kalinami, tarnauja kariuomenėje) negali rinkimų dieną ateiti į balsavimo apylinkes. VRK atstovas Edvinas Menšikovas sakė, kad paprastai paštu balsuoja 4-7 proc. bendro rinkimų dieną balsavusiųjų rinkėjų skaičiaus.

* **Visuomeninis judėjimas** „Naujoji banga“, anksčiau kandidatu į prezidentus siūlęs (vėliau apsigalvojęs), katalikų radijo studijos vadovą Vaidotą Žuką, nusprendė remti konservatorių vadovą Vytautą Landsbergį. Kitas šio judėjimo vadovas, Seimo narys krikščionis Algirdas Patackas sakė, kad Artūras Paulauskas judėjimui nepatinka dėl to, kad „pasisako už abortų legalizavimą“, Rolando Pavilionio „cinizmą liudiją“ leidimas studentų bendrabučiuose kartu gyventi nesuistatui merginoms ir vaikams, o Valdas Adamkus kalba pernelyg abstrakčiai, be to, „neaiškūs jo santykis su katalikyste“.

* **Nesėkmingai prezidento rinkimuose** bandęs dalyvauti Algirdas Pilvelis neteisėtai, jo nuomone, Vyriausios rinkimų komisijos (VRK) atsakymą registruoti jį kandidatu apskundė paskutinei šiai klauzimą galinčiai išspręsti teisinei instancijai — Aukščiausiajam teismui. „Nemėgstu teismų, bet turiu ginti ir save, ir kitus“, teigė jis. A. Pilvelis tikisi, kad teismas priims palankų sprendimą, tačiau nesėkmės atveju prezidento rinkimuose žada paremti socialdemokratų kandidatą Vytenį Andriukaitį, kurį pavadino „progresuojančiu“ politiku. „Turiu konkurentą, kurį myliu“, sakė jis.

* **Seimo pirmininkas** Vytautas Landsbergis yra „nei labai patenkintas, nei labai nusivylęs“ savo rinkimų kampanija. Spaudos konferencijoje pirmadienį jis pripažino, kad „gal kas ir kitaip būtų padaryta“, jei rinkimų agitaciją jis būtų rengęs pats. Konservatorių vadovas nemato nieko blogo jo rinkimų šūkyje „Geriau — patyres!“. „Kai žmogus dvejoja su puse metų, kaip vadovą Lietuvai ir turi sukauptas derybų ir daug kitokių patirties, tai neturėtų įžeisti tų, kurie

Pasaulio naujienos

(Remiantis BNS, Reuter, DPA, AP, Interfax, ITAR-TASS, BelaPAN, RIA ir ELTA žinių agentūrų pranešimais)

Luxemburgas. Europos Sąjunga (ES) viršūnių pasitarime Luxemburge, aptardama planus kito amžiaus pradžioje priimti 11 narių, iš naujo braizė Senojo žemyno žemėlapi. Planuodama didžiausią organizacijos plėtimą per 40 metų savo gyvavimo istoriją, į derybas dėl narystės kitais metais ES pasikvietė Vengriją, Lenkiją, Čekiją, Slovėniją ir Kiprą. Tuo pačiu 15 narių pasirašė lėtesnių tempų deryboms su Bulgarija, Rumunija, Slovakija, Lietuva ir Latvija. „Po Antrojo pasaulinio karo — tai lemtingiausias įvykis Europos istorijoje“, sakė Vokietijos kancleris Helmut Kohl, pastebėdamas, kad išplėtus ES, Vokietiją sups bloko narės. „Pagaliau susivienys Europos istorija ir geografija“, paskelbė viršūnių pasitarimo šeimininkas Luxemburgo ministras pirmininkas Jean-Claude Juncker. Baigus ES plėtrą, bus sukurta beveik 500 milijonų vartotojų turinti vieninga rinka, kuri drieksis nuo Atlanto vandenyno iki Juodosios jūros. Tarp ES valstybių bus panaikinti maito mokesčiai, kvotos bei prekybos srauto apribojimai.

Vašingtonas. JAV prezidentas Bill Clinton pasveikino pasaulinį susitarimą atverti tarptautines bankininkystės ir draudimo rinkas, teigdamas, kad paktas užtikrins galimybes patekti į padalinius, kuriuose pasauliui vadovavo Jungtinės Valstijos. „Paskutinės finansinės krizės fone, ypač padrasina tai, jog tiek daug valstybių ryžosi judėti į priekį, o ne atgal“, sakoma B. Clinton pareiškime. Pasaulio prekybos organizacijos deryboje Ženevoje dalyvaujantys pareigūnai pasiekė susitarimą, pagal kurį finansinių paslaugų sektorius, greičiausiai auganti pasaulio pramonė, turės veikti pagal PPO taisykles, todėl atviros rinkos taisyklės pažeidusios valstybės turės atsiskaityti pagal organizacijos gincų sprendimo tvarką.

Havana. Popiežiaus Jono Pauliaus II planuojamo apsilankymo ateitinėje Kuboje proga valstybės vadovas Fidel Castro pasiūlė šių metų Kalėdas paskelbti valstybine švente. Vatikanas pareiškė pasitenkinimą F. Castro pasiūlymu, kurį pernai Italijoje per susitikimą su Kubos vadu išskėlė pats popiežius. Kubos prezidentas pažadėjo tam tikrų nuolatų ir Katalikų Bažnyčiai. Vyriausybės kontroliuojama Kubos žiniasklaida per popiežiaus vizitą galės nevaržomai skleisti Bažnyčios žinias.

Bagdadas. Vyriausias Jungtinių Tautų ginkluotės tikrintojas Richard Butler pirmadienį sakė, kad susitikimas su Irako pareigūnais, kuriame buvo kalbama apie Bagdado cheminio ir biologinio ginklo programas, suteikė mažai naujos informacijos. „Cheminio ginklo srityje mes tebesiginčijame apie labai svarbians nervus paraližuojančias dujas VX“, sakė jis, pridurdamas, kad dar neišspręstas svarbiausias klausimas dėl leidimo tikrintojams dirbti visuose objektuose. Susitikime su su Irako vicepremiu Tarek Aziz pirmadienį daugiausia dėmesio buvo skiriama komisijos reikalavimams be apribojimų lankytis visuose Irako objektuose.

Varšuva. Nors Lenkijos prezidentas Aleksander Kwasniewski ir premjeras Jerzy Buzek pareiškė negalį nusišalti didelio džiaugsmo dėl to, kad Lenkija buvo pakviesta derėtis dėl narystės Europos Sąjungoje (ES) ir tokį ES viršūnių susitikimo sprendimą pavadino „istoriniu“. Lenkijos politiniai apžvalgininkai ir spaudos atstovai į tai reaguoja gerokai santūriau. Pasak Lenkijos spaudos, vargu ar galima pernelyg optimistiškai tvirtinti, kad Lenkija ES nariu taps jau 2000-ais metais. Įstojimo procesas, anot jų, gali užsitęsti net iki 2008-ųjų metų.

Jeruzalė. Izraelio kariuomenė pirmadienį pranešė nugriauzanti arba užantspaudojanti keturis palestiniečių namus, kurie priklauso savizudžių sprogdytojų šeimos. Pasak kariuomenės atstovų, operacija praėjo be incidentų.

Teheranas. Irano prezidentas Mohammad Khatami sekmdienį paskelbė ketinąs užmegzti dialogą su šalimi, kurį Irane dažnai vadinama „didžioju šėtonu“. „Aš noriu išnaudoti galimybę atiduoti pagarbą didžiai amerikiečių tautai, ir netrukus tikiuosi užmegzti dialogą su Amerikos žmonėmis ir kalbėti apie Jungtines Valstijas“, sakė M. Khatami spaudos konferencijoje Teherane. Nuo Islamo revoliucijos 1979 metais jo pareiškimas buvo kol kas aiškiausiai išsakytas Irano kvietimas galimam suartėjimui su JAV. Paklaustas, ar dialogas bus užmegztas ir su JAV vyriausybe, M. Khatami sakė: „JAV vyriausybė visų pirma yra JAV vyriausybė. Ją išrinko Amerikos žmonės, ir mes tai gerbiame“. Tačiau jis apskaitino JAV politiką nespėjant su laiku, sakydamas, kad pasaulis pasikeitė, o Vašingtono politika liko ta pati. JAV nutraukė santykius su Iranu 1979 m., kai revoliucinė vyriausybė palaikantys islamistų kariškiai nuvertė JAV remiamą šachą, užpuolė JAV ambasadą Teherane ir 444 dienas įkaitais laikė 52 amerikiečius.

Briuselis. Į Šiaurės Atlanto Sutarties Organizaciją (NATO) antradienį bus pakviestos trys naujos narės, tačiau sąjungos vyduje nesutariama dėl dar dviejų valstybių narystės. NATO valstybės ruošiasi pasirašyti sutartį, kuria nuo 1999 metų, kai plėtos planus patvirtins visų sudomintų valstybių parlamentai, 16-os narių sąjunga pasipildys Čekija, Vengrija ir Lenkija. Iki to laiko trys naujokės turi kiek įmanoma labiau pritaikyti savo karines struktūras ir tvarką prie NATO reikalavimų, padidinti išlaidas gynybai ir pasiekti, kad kariškiai geriau pramoktų anglų kalbos.

tos patirties neturi“, mano jis. V. Landsbergis nekommentavo, kodėl pačiam rinkimų vėjais įkarštyje į JAV praėjusią savaitę buvo išvykęs jo rinkimų štabo vadovas, ryšių ir informacijos ministras Rimantas Pleikys.

KALENDORIUS

Gruodžio 16 d.: Adas, Albina, Audronė, Adelė.

Gruodžio 17 d.: Olimpija, Lozorius, Nemura, Vidmina, 1866 m. gimė Lietuvos prezidentas Kazys Gintautas Pleikys.

SVEIKATOS KLAUSIMAI**APIE OSTEOPOROZĖS
PROBLEMĄ LIETUVOJE**VIDMANTAS ALEKNA, MD ir
MARIJA TAMULAITIENĖ, MD

Osteoporozė yra trečioje vietoje po širdies ir kraujagyslių ligų bei cukrinio diabeto. Žodis osteoporozė kilęs iš graikų kalbos ir labai tiksliai apibūdina ligą: osteo — reiškia kaulas, poros — retas, akytas. Retaujančių kaulų masė mažėja, kaulai tampa trapūs ir lengvai lūžta.

Kaulai auga ir stiprėja maždaug iki 25 metų amžiaus ir normaliai kaulų medžiagų apykaitai reikia tam tikro kiekio lytinių hormonų. Maždaug nuo 40 metų kiekvieno žmogaus, tiek vyro, tiek moters, kaulai pamažu ima silpnėti, retėti. Kadangi lytinių liaukų veikla ryškiau persitvarko moterims, todėl daugiau jų ir serga. Kaulų masės mažėjimo grėsmingiausia komplikacija — kaulo lūžiai — pasireiškia maždaug po 50 metų, o kaip tik tokio ir vyresnio amžiaus žmonių skaičius labai padidėjo. Jeigu prieš 100 metų du trečdaliai moterų nesulaukdavė klimakterinio amžiaus, tai šiandien kiekviena 50 metų moteris gali tikėtis išgyventi mažiausiai dar 30 metų. Neįjūrus gyvenimo būdas, nuolatini sėdėjimas darbe, automobilio ir prie televizoriaus, netinkama mityba, įvairios ligos ir jų gydymas taip pat pagreitina kaulų retėjimą.

Osteoporozė iš pradžių neturi ryškių požymių, o kaulo lūžis dažnai būna pirmasis, bet, deja, vėlyvas šios ligos pasireiškimas. Paprastai jis nebūna vienintelis, nes kaulai toliau retėja — lūžiai kartojasi. Kaulo lūžius daug sunkiau ir brangiau gydyti, nei jų išvengti. Jungtinėse Amerikos Valstijose osteoporotinių lūžių gydymas kiekvienas metais kainuoja apie 10 milijardų dolerių. Štai kodėl osteoporozės profilaktikos ir gydymo svarbiausias uždavinys yra išvengti pirmojo lūžio. Rizika lūžti kaulams tuo didesnė, kuo mažesnė kaulų masė. Sumažėjusi kaulų masė, kaip ir padidėjęs cholesterolio kiekis arba aukštas kraujospūdis, būdami grėsmingų ligų pranašais, gali būti nustatyti tik specialiai matuojant. Nustatius tai, kad kaulai retėja greičiau nei tai turėtų vykti dėl amžiaus ir laiku pradėjus gydymą, galima sustabdyti ar sulėtinti kaulų retėjimą ir išvengti kaulų lūžių. Osteoporozė yra viena iš nedaugelio ligų, kurios profilaktika gali būti pagrįsta objektyviais ir tiksliais kaulų tankio matavimo duomenimis. Dabar Lietuvoje di-

džiausia problema yra šiuolaikinės tikslios diagnostikos aparatūros stoka, o ne vaistų trūkumas. Labai tiksliai kaulų tankį galima nustatyti densitometru. Tokio aparato mes neturime, o Danijoje, kuri savo gyventojų skaičiumi artima Lietuvai, yra daugiau nei 20 densitometrų. Lietuvoje nėra tiksliai nustatytas sergančiųjų osteoporozė skaičius, nėra žinoma, kiek kainuoja Lietuvos valstybei asmenų su lūžiais gydymas.

Budami įsitikinę, kad osteoporozės grėsmė ir paplitimo mastas Lietuvoje nėra suvokiami, žinodami kokiais būdais galima būtų spręsti šią problemą įkūrėme „Lietuvos osteoporozės fondą“. Tai neturinti narių nepelno organizacija, įregistruota 1996 m. lapkričio mėn. 15 dieną. Šiuo metu fonde savanoriškai ir nesavanaudiškai dirba septyni žmonės.

„Lietuvos osteoporozės fondas“ organizuoja kaulų metabolismo tyrimus, pažangių diagnostikos, profilaktikos ir gydymo metodų diegimą, specialistų švietimą bei visuomenės švietimą. Vedami šių tikslų mes patys dirbame ir skatiname visokeriopą veiklą, įgalinančią spręsti šią problemą politiniame, visuomeniniame ir medicininame lygiuose. Lietuvos osteoporozės fondas asocijuotomis teisėmis priimtas į Europos osteoporozės fondą, kuris apjungia 25 Europos valstybių atitinkamas organizacijas.

Norėtume plačiau papasakoti apie fondo uždavinius. Vienas pirmųjų mūsų uždavinių yra informuoti visuomenę apie osteoporozę, jos didžiulį paplitimą ir galimybes laiku imtis profilaktikos priemonių. Deja, pasakyti tikslius sergančiųjų skaičius Lietuvoje negalime. Daugumoje Europos valstybių 8 - 10% visų žmonių serga šia grėsminga liga arba jų kaulų masė jau tiek sumažėjusi, kad reikalingas intensyvus medicamentinis gydymas, norint sumažinti realią kaulų lūžių riziką. Patys kukliausi skaičiai leidžia teigti, kad Lietuvoje yra daugiau kaip 240 tūkstančių asmenų, kuriems nors viena sykį dėl osteoporozės yra lūžęs kaulas, arba yra labai didelė kaulo lūžio rizika.

Ką daryti? Mūsų nuomone, visų pirma reikia įsigyti aparatūros kaulų tankiui nustatyti. Tik laiku ir tiksliai nus-

Po 1997 m. akademinio jaunimo kūrybos vakaro Kaune: iniciatorius kun. prof. Kęstutis Trimakas su programos atlikėjais ir būreliu jaunimo.

**BAŽNYČIA LIETUVOJE
IR PASAULYJE****PASINAUDOKIME
MALDOS GALIA**

Mums dvasininkams, kaip ir visiems geros valios Lietuvos piliečiams, rūpi tėvynės ateitis. Kadangi šiuo ikiniki-miniu metu žmonės yra piktybiškai klaidinami, suprantame, jog Lietuvos žmonėms,

tačius pagreitintą kaulų retėjimą, galima imtis priemonių ir išvengti lūžių. Šie aparatai brangūs (kainuoja apie 90,000 dolerių).

Be abejo, visų šių problemų sprendimui reikalingos nemažos finansinės investicijos, todėl fondas aktyviai ieško ir ieško rėmėjų, kurie įvairiais būdais galėtų prisidėti prie mūsų veiklos. Tikėdami, kad mūsų darbas yra reikalingas ir naudingas Lietuvos visuomenei, norėtume įtraukti į savo gretas ir kitus asmenis, neabejingus Lietuvos žmonių sveikatai, suvokiančius osteoporozės mastą ir grėsmę bei šios problemos savaileiki sprendimo svarbą. Nuoširdžiai viliamės, kad Jūs paremsite „Lietuvos osteoporozės fondą“. Jūsų finansinė pagalba padėtų įsteigti pirmąjį Lietuvoje osteoporozės centrą, kuris būtų aprūpintas naujausia aparatūra.

Fondo buveinė yra Vilniuje, Žygimantų g. 9. Tel. / faksas — 62-44-37. „Lietuvos osteoporozės fondo“ atsiskaitomoji sąskaita: Vilniaus Bankas AB, Vilnius, SWIFT: CBVI LT 2X, correspondent account with Citibank, New York, SWIFT: CITI US 33, for further credit to LITHUANIAN FUND OF OSTEOPOROSIS, account no. 1004301210.

artejančią Prezidento rinkimų, šią sunkią išmėginimo valandą nepaprastai reikalinga Dievo pagalba. Todėl mes: Lietuvos kardinolas Vincentas Sladkevičius, vyskupas Juozas Žemaitis, MIC, ir grupė Vilkaviškio vyskupijos kunigų, žinodami, kaip sunku teisingai pasirinkti, kaip mažai žmonės žino apie kandidatų į prezidentus nuopelnus, tikrąsias jų politines ir žmogiškąsias nuostatas, jaučiame pareigą kviešti visus geros valios žmones į bendros maldos akciją.

Tik nuo mūsų priklausys, kokią prezidentą išsirinksim. Tad raginame nuoširdžiai melstis Aukščiausiam ir Dievo Motinai Švč. Mergelei Marijai, prašyti palaimintojo arkivysk. Jurgio Matulaičio užtarimo, kad padėtų mums susivokti ir Lietuvos Respublikos prezidentu išsirinkti gerbiantį krikščioniškas vertybes, dorą, sąžiningą, išmintingą, tikrai pasiaukojusį mūsų tėvynei asmenį.

Šia intencija aukokime Viešpačiui Dievui: sekmadienio Mišias, komunią, rožinio maldą, adventinio susikaupimo valandą, maldas ir giesmes; ligoniai teaukoja savo kentėjimus šia kilnia intencija; kur įmanoma, organizuokime Švč. Sakramento adoracijas.

Kviečiame kreiptis į Šventąją Dvasią, meldžiant ją malonių per devindienį nuo gruodžio 12-osios iki 20 dienų.

Per maldą ir susitelkimą Lietuva, Švč. Mergelei užtariant, jau yra patyrusi Dievo palaimą kelyje į nepriklausomybę, laimėjusi pergalę Sausio 13-ąją. Tada visa tauta karštai meldėsi ir tikėjo, kad bus išklausyta. Ir dabar tikime, kad maldos ir aukos galinga jėga, susitelkusia į mūsų skelbiamą bendros maldos akciją, ir šį kartą padarys stebuklą.

Vincentas Sladkevičius
Lietuvos kardinolas,
Juozas Žemaitis, MIC
Vilkaviškio vyskupas

**AŽUOLŲ BŪDOS
PARAPIJAI 60 METŲ**

Rugsėjo 7 dieną Ažuolų Būdų parapijoje buvo švenčiami Švč. Mergelės Marijos atlydai. Šventėje dalyvavo Vilkaviškio vyskupas Juozas Žemaitis MIC, kuris teikė Sutvirtinimo sakramentą.

Šiomet sukanka 60 metų, kai buvo įsteigta Ažuolų Būdų parapija, apėmusi 15

kaimų. Medinė bažnyčia tuomet pašventino vyskupas Mečislovas Reinys. Iki 1943 metų čia klebonavo kun. Klementas Pusdešris, kurio 100-osios gimimo metinės irgi buvo minimos parapijos šventėje. Šiuo metu parapijai vadovauja klebonas kun. Ignas Plioraitis, M. Valančiaus blaivybės sąjūdžio Marijampolės skyriaus kapelionas, Kazlų Rūdos bažnyčios altaris. Pasak jo, dvasinis gyvenimas parapijoje labai kuklus, nes pačiame Ažuolų Būdų mieste lyje gyvena tik per 400 žmonių. Tačiau klebonas pasiūlytų, kad Kauno Tarpdiecizinėje kunigų seminarijoje sėkmingai studijuoją iš šios parapijos kilęs klierikas Rytis Baltrušaitis.

BŽ, 1997, Nr. 17

Kun. Antanas Saulaitis, SJ

**KUN. ANTANAS
SAULAITIS, SJ,
PASKIRTAS LIETUVOS
IR LATVIJOS JĖZUITŲ
PROVINCIJOLŲ**

Rugsėjo 23 d. Jėzaus Draugijos generalinis vyresnysis Peteris-Hansas Kolvenbachas paskyrė kun. Antaną Saulaitį, SJ Lietuvos ir Latvijos jėzuitų provincijos vadovu — provincijolu. Šias pareigas kun. A. Saulaitis, SJ, perėmė iš vyskupo Jono Borutos, SJ, kuris Lietuvos ir Latvijos jėzuitų provincijolu buvo nuo 1989 metų.

Kun. A. Saulaitis, SJ, į Jėzaus Draugiją įstojo 1961 m., baigęs studijas Fairfieldo universitete. Jėzuitų naujokyną atliko Pensilvanijoje (JAV). 1963-1965 m. studijavo filosofiją Westono kolegijoje.

1969 m. Waterburyje vysk. J. Brizgys suteikė jam kunigystės šventimus. Baigęs studijas 1971 m., septynerius metus kunigavo San Paulo (Brazilija) Šv. Kazimiero parapijoje. 1977-1980 m. kun. A. Saulaitis, SJ, dirbo Jaunimo centro vedėju Čikagoje. Nuo 1982 m. buvo Čikagos lietuvių jėzuitų namų vyresnysis. 1983 m. ir 1995 m. kun. A. Saulaitis, SJ, atstovavo Lietuvos jėzuitų provincijai Romoje vykusiame Jėzaus Draugijos generalinėse kongregacijose.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$95.00 Foreign countries \$110.00 Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629.

Mažinant pašto išlaidas, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėti, pažymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
JAV.....	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur..... (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV.....	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur..... (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant į Lietuvą:			
(Air cargo).....	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida			
Užsakant į užsienį			
oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausia redaktorė - Danutė Bindokienė
Administratorius - Valentinas Krumpis
Moderatorius - kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija staipsnis taisy savo nuožūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

**AUŠROS VARTŲ
GAILESTINGUMO
MOTINOS ATLAIDAI**

Lapkričio 9-16 d. Aušros Vartuose vyko Aušros Vartų Gailestingumo Motinos atlydai. Lapkričio 9-oji buvo skirta vaikams, lapkričio 10-oji — šiemet išventintiems kunigams, lapkričio 12-oji — kunigams, lapkričio 13-oji — jauniui, lapkričio 14-oji kunigų seminarijoms, lapkričio 15-oji — vienuoliams ir lapkričio 16-oji — tikinčiajai Lietuvai. Vilniaus arkivyskupijos ganytojai, kviesdami įvairių parapijų tikinčiuosius bei moksleivius drauge su savo kunigais ir tikybos mokytojais aplankyti Aušros Vartų šventovę, priminė, kad popiežius Paulius VI, skelbdamas Mariją Bažnyčios Motina 1964 m. per Vatikano II Susirinkimą, pabrėžė, jog Bažnyčios mistinės vienybės su Kristumi neįmanoma įsivaizduoti be įsikūnijusio Žodžio Motinos.

**KATECHETIKOS
CENTRAS RENGIA SI
SUTIKTI 2000 METŲ
JUBILIEJŲ**

Atsiliepdamas į Jono Pauliaus II apaštališkajame laiške „Treciajam tūkstantmečiui artėjant“ išsakytą raginimą pagal išgalę prisidėti, kad būtų deramai paminėtas 2000 metų jubiliejus, Vilniaus arkivyskupijos Katechetikos centras veikia keliomis kryptimis: tobulina tikybos mokymą, organizuoja įvairius seminarus, teorines ir praktines konferencijas („Krikščionybės esmė ir prasmė“, „Kristus — kelias, tiesa ir gyvenimas“, „Katalikų Bažnyčia ir Lietuvos mokykla“ ir kt.), rūpinasi mokytojų dvasiniu augimu (rekomendacijos, susikaupimo valandėlės), kaupia metodines priemones, individualias programas, įvairią metodinę medžiagą), aptarinėja naują religinę, psichologinę, pedagoginę literatūrą, rengia kūrybinius susitikimus.

Šie mokslo metai pradėti rugpjūčio 30 d. aukotomis šv. Mišiomis ir įžangine konferencija, kurioje mintimis apie aktualius tikybos mokymo tikslus bei uždavinius, apie Katalikų Bažnyčios Katechizmo reikšmę dalijosi J.E. vyskupas J. Boruta, SJ, kun. V. Aliulis, MIC, mons. E. Rydzikas, kun. K. Latoza. Su mokytojų atestacijos reikalavimais supažindino Katechetikos centro vedėja Vida Kaupaitė. Konferencijoje pabrėžta, kad ir šiais metais didžiausias dėmesys bus skiriamas mokytojų dalykiniam, metodiniam

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS - ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

ANDRĖS ŽLIOBA, M.D.
INARĖ RUDAITIS, O.D.
AKIŲ LIGOS - CHIRURGIJA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. (630) 527-0090
3825 Highland Ave.,
Tower 1, Suite 3C
Downers Grove, IL 60515
Tel. (630) 435-0120

DR. ZIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS - CHIRURGIJA
166 E. Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

LINAS SIDRYS, M.D.
Akių ligos / Chirurgija
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
Tel. 708-636-6622
4149 W. 63rd St.
Tel. 773-735-7709

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to
diplomu, lietuviams sutvarkys dantis
už prieinamą kainą. Pacientai
priimami absoliučiai punktualiai.
Susitarimų (kalbėti angliškai)
Tel. 708-422-8280

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. A.B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ - AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. 708-422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmad. 9v.p.p.-7v.v., antr. 12:30-3v.p.p.
treč. uždaroma, ketvirt. 1 - 3 v.p.p.
penktad. ir šeštad. 9 v.r. - 12 v.p.p.

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė - Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6187 S. Archer Ave. (prie Austin)
Tel. 773-585-7755
Valandos pagal susitarimą

ir dvasiniam lavinimuisi. Tikybos mokymas mokyklose turėtų būti lygiateisė kitų dalykų atžvilgiu disciplina. Tad tikybos mokytojams labai svarbu kelti kvalifikaciją, gilintis į pedagogikos ir psichologijos mokslų paslaptis, studijuoti Katalikų Bažnyčios Katechizmą ir Vatikano II Susirinkimo nutarimus bei vis gausiau leidžiamą religinę literatūrą.

BŽ, Nr. 18, 1997 m.

*Senavė yra kaip gyvenimo ruduo — lapai krinta, o dygliai ir spygliai lieka.

Lapkričio 25 d. Kauno Akademiniame klinikoje atidarytas videoendoskopijos kabinetas, skirtas viškinimo sistemos tyrimams. Iš kairės endoskopijų skyriaus vedėjas Dobilas Stučinskas.

Nuotr. Eltos

IKVĖPKIM, PAGALVOKIM, O TADA BALSUOKIM

MARTYNAS KRAFTAS

Š.m. rugsėjo pabaigoje, ant- ra pagal gausumą, Lietuvos Krikščionių demokratų parti- ja, sušaukė savo atstovus į ataskaitinę-rinkiminę konfe- renciją. Kaip ir kiekvienoje stiprioje partijoje, savo veiklą itakojančia Lietuvos ekono- minį ir politinį pastovumą, žmonių gerovę ir viltis, ši parti- ja, šalia daugelio klausimų, sprendė artėjančių prezidento rinkimų klausimą. Ne paslap- tis, kad buvo tarp konferencij- os dalyvių ir tų, kurie savotiškai pasimetę, suglumę, gal- net nusiylę, kad Lietuvos Krikščionių demokratų parti- ja savo kandidato į presiden- tus nesiūlys, o rems tik koali- cijos partnerių vadą, Vytautą Landsbergį.

Dar net dabar karts nuo karto partijos laikraštyje „Ap- zvalga“ tai vienas, tai kitas apgailestauja, kad tokia stipri partija „neužiaugino savo kandidato į prezidentus“. Ži- noma, galima būtų pašmaikš- tauti, kad auginami vaikai arba kopūstai, tačiau, atidė- jus juokus į šalį, rimčiausiai pasvarstę, pamatytume, kad Lietuvos krikščionys demok- ratai turi ne vieną ir ne du, — net daugiau žmonių, kurie, ly- ginant su dabar bekovojan- čiais už šią vietą, stovėtų visa galva aukščiau jų. Imkime, kad ir Krašto apsaugos mi- nistrą Česlovą Stankevičių, arba Seimo ekonominės komi- sijos pirmininką Albertą Ši- mėną, partijos pirmininką, Lietuvos Užsienio reikalų mi- nistrą Algirdą Saudargą — tai tik keli, kurie gėdos Lietuvai tikrai nepadarytų...

Todėl galima tik džiaugtis, gerintis, ir didžiutis partijos konferencijos daugumos valia, jog suprato ir darys viską, su- vokdami, kad sunkiausiais, pavojingiausiais Lietuvos mo- mentais reikia burtis ir rem- tis prasmingais žodžiais: tau- tos jėga — vinybėje. Tik geru Lietuvai nelinkintis gali prieštarauti Lietuvos Krikš- čionių demokratų nuostatai, jog remdami Vytautą Lands- bergį, koalicijos partnerį ko- voje dėl prezidento posto, iro- do, kad jų teiginys „Tarnau- sim Lietuvai!“ — ne tušti žo- džiai!

Prisimindami, kad dar buvo siūlomie kandidatai į atkuria- mą, naująją Aukščiausiąją Ta- rybą, žinome, jog vienoje rin- kiminėje apylinkėje, šalia ir visiškai prieš Lietuvą nusis- tačiusiu kandidatu, buvo taip pat ir A. Juozaitis su A. Bra- zausku. Tada Juozaitis buvo vienas populiariausių Sąju- džio vadų, o Brazauskas — besiblaškančios Lietuvos kom- partijos sekretorius. Tada visi

žinojo, kad A. Brazauskui du- rys į Aukščiausiąją Tarybą pa- prasčiausiai užsivers, nes ga- limybių laimėti prieš vieną labiausiai mėgstamą sąjūdie- čių — Juozaitį — lygu nuliui. Tai žinojo, be abejo, ir Bra- zauskas, ir Juozaitis. Prieš pat rinkimus, Juozaitis savo kandidatūrą atsiima, tuo, aiš- ku, užleisdamas vietą A. Bra- zauskui...

Išrinkus triuškinančia dau- guma Vytautą Landsbergį AT pirmininku, jis, daugelio nu- stabai, nuoširdžiai, be dvejo- nių, vardan tautos suvieniji- mo, suartinimo, pasiūlė vienu iš savo pavaduotojų tapti Al- girdui Brazauskui. Tada, vos ne visa Lietuva, prigludusi prie televizorių, matyt, pri- tarė V. Landsbergio pasirinki- mui... O kompartijos vadovas, matyt, palaikė tai įžeidimu — arogantiškai atsisakė pasiūly- tos vietos. Tarkim, kad pir- mas numojo ranka į tautos su- sivenijimo idėją...

Netrukus „Komjaunimo tie- soje“ atsiranda A. Juozaičio straipsnis, suglumęs daugelį Lietuvos žmonių, esą, buvo padaryta nepataisoma žala Lietuvai, ne A. Brazauską, o kaip tik V. Landsbergį išrin- kus AT pirmininku. Žinoma, ir straipsnio pavadinimas bu- vo parinktas ne šiaip sau koks, o „Istorinė klaida“.

Praktiškai susidarė tokia si- tuacija, kad šis straipsnis bu- vo tarsi startas kampanijai, nukreiptai prieš Vytautą Landsbergį, į kurią įsijung- davo vis naujos „buvusiųjų“ jėgos.

Kitu frontu veikė K. Pruns- kienė, įgavusi ministro pirmi- ninko galią. Pirmiausia pa- žerė daugeliui deputatų pas- kyras lengvos masinoms įsi- gyti. Vakariečiams, aišku, sunku suvokti, koks tai buvo turtas anuo metu Lietuvoje. O Lietuvos banko valdytojas daugelį (gal ir tuos pačius, kurie gavo paskyras maši- nomis) sugundė stambiomis, beprocentinėmis paskolomis. Žinant, kokia tada buvo infla- cija, nesunku susivokti, koka laimikis nusėdęs susigundžiu- siųjų kišenėse. Juolab, kad tos paskolos nebuvo indeksuoja- mos... Rinkėjams beliko tik žiopiėti iš nuostabos, pama- čius, kad jų išrinktieji labiau- siai pamilę „Aukso versį“.

Taip „supirkus dušias“, bu- vę sąjūdiečiai, dabar tapę so- cialdemokratais, centristais, pažangiečiais, LDDP, pradėjo užsiiminėti demagogija, veid- mainiškis pamokslavimu, pa- šaipomis, net Biblijos citavi- mu tik tam, kad blokuotų rei- kalingiausių įstatymų priėmi- mą. Gan greitai perbėgėliai,

maloniai priqlausti po LDDP idėjų sparneliu, sudarė kai- riųjų daugumą, prieš kurios siautėjimą Landsbergio vado- vaujama grupė net būdavo priversta palikti posėdžių sa- lę, kad nebūtų kvoromo, pri- imant tikrai Lietuvai netiku- sius įstatymus.

Apmaudu buvo, kai tas pats A. Juozaitis, dabar pasiryžęs įpiršti Lietuvai prezidentu A. Paulauską, suorganizavo va- dinamą „Tautos forumą“, po kurio sparneliu susibūrė vei- kėjai, kurių pagrindinis tiks- las ir buvo visokiais būdais diskredituoti ne tik V. Lands- bergį ir G. Vagnoriaus vado- vaujamą vyriausybę, bet ir su- sikūrusias patriotines organi- zacijas, kaltinant totalitariz- mo, diktatūros, fašizmo, ra- ganų medžioklės ir pilietinio karo pavojumi Lietuvai. Blai- viau mąstantys žmonės kraipė galvas, stebėdamiesi, iš kur, kieno dėka ir kuriam tikslui eskaluojami šie nepagrįsti tei- giniai ir kaltinimai, tačiau mažiau išprususiems, trečios jėgos atstovams, tai buvo ne- blogas penas sapaliooti apie tautos supriešinimą landsber- gistų dėka...

Labai teisingai vienoje tele- vizijos laidoje aiškiai ir su- prantamai buvo akcentuota, jog tas vadinamas „Tautos fo- rumas“ — paprasčiausiai penktoji kolona Lietuvoje. Dėl ko, beje, forumiečių elitas pa- tempė lūpytę, kaip pirmokėlis ir užsigavo.

Vytautas Landsbergis prieš keletą metų yra kalbėjęs, kad nekreipė dėmesio į iš piršto laužiamas nesąmones, nes ti- kėjo, jog žmonės atskirs, su- pras, kad tai melas. Ir vis tik profesorius pripažino, kad tai buvo viena jo klaidų, nesi- imant jokių priemonių melui ir gandams paneigti, užkirsti tam kelią. Tikėjo žmonių gera valia, tačiau, beje, tam reikėjo daugiau laiko, reikėjo, kad ateitų į valdžią tie, kurie savo darbėliais irodė esą mažiau- siai besirūpiną Lietuvos da- bartimi ir ateitimi.

Kai kurių dauguma ypač akty- viai priešinosi ir blokavo Landsbergio grupės reikalavi- mo inventorizuoti, įvertinti žmonių, kolūkių turtą, apsau- gant nuo grobstymo. Yra likę debatų fonogramos, iš kurių bet kuris suprastų, kad dėl kairiosios daugumos buvo ne- praleistas įstatymų priėmi- mas, kurių dėka grobstymams kelias būtų buvęs užkirstas. Ir suvokti po to sunku, kaip galima kaltinti nekaltus žem-ės ūkio, pramonės sužlugdy- mu...

Būtų labai gerai, kad kuo platesnis žmonių ratas susi- pažintų su „Lietuvos aidu“ 212, 213, 217 ir 218 numeriuose spausdinto Kęstutis Milke- račio straipsnio „Trevi fonta- nas“ medžiaga. Ten labai aiš- kiai parodytas visas mecha-

nizmas ir kokios jėgos, kieno rankomis ardė viską (ir dabar nenurimsta), kas būtina ne- priklausomybės įtvirtinimui. Daugelis praregėtų ir susi- mąstytų, įvertintų stumiamo į prezidentus Artūro Paulausko veiklą, suprastų, kiek mes ri- zikuojame skaldydami, lyg tiesdami šviesų kilimą ma- žiausiai nusipelnusiam, o blokuojame labiausiai nusi- pelniusiam Lietuvai žmogaus Vytauto Landsbergio atėjimui į garbingą prezidento vietą.

Apie V. Andriukaitį, K. Bo- belį ar R. Smetoną nėra ką kalbėti šiuo metu, tai smul- kios žuvelės, kurios gal dau- giau išblaškys kairiųjų bal- sus, ir gaila, nenoriu būti juodu pranaša, tačiau bijau, kad jiems pralaimėjus, kvies savo balsus atiduoti už bet ką, tik ne už V. Landsbergį. Duok Dieve, kad klyščiau....

Gal ir gerai, kad Centro frakcijos narys A. Butkevi- čius, kaltinamas ir patrauktas baudžiamojon atsakomybėn, tokiu niekingu būdu bandė sukompromituoti Seimo pir- mininką. Anot V. Landsber- gio, „pasiekęs dugną“, o krikš- čionių demokratų frakcijos nario A. Patacko net „išnara“ įvardintas, — bandė ne tik Landsbergį apšmeižti, į pa- galbą pasitelkęs aukšto rango KGB-istų, buvusius... Gal ir gerai, kad bent tokiu būdu žmonės bus priversti susimąs- tyti: kaip čia yra, jei Lands- bergį puola dėl nesamų to da- lykų, tai kodėl taip ramiai, kaip į natūraliausių dalyką žiūri A. Paulausko atveju, ka- da tėvas būvo gryniausias „prabos“ KGB Telšių rajono šefas! A. Butkevičius pri- klausė Centro frakcijai Seime, o kysį ėmė (aišku, jei teismas įrodys), kaip teigia Lietuvos laikraščiai, A. Paulausko rin- kiminės kampanijos reik- mėms.

Lietuvos vyriausias proku- roras prašo Seimo leisti areštuoti A. Butkevičių, ka- dangi trukdo bylos tyrimui, o Centro, LDDP ir socialdemok- ratai balsuoja prieš, kad tik il- giau būtų laisvėje A. Butke- vičius. Teisingai ir pareiškė Seimo pirmininko pavaduoto- jas A. Kubiliūš: „Kaip tos parti- jos galės teigti, esą ryžtingai kovos prieš korupciją ir, kys- ininkavimą?“ Teisingas klausি- mas!

O „Baltijos tyrimai“ žaiši- kai nustato, kad Centro sąjungos vertinimas pakilo tiek, kad tapo... „pačia popu- liariausia Lietuvoje...“ Idomu, linksma ir šiek tiek keista, iš kur tas populiarumas?

Konservatoriai niekad pagal „tyrimus“ nebuvo populiarūs, o jų vadovai taip pat tuo nepa- sižymėjo, tačiau va, daugelio žmonių džiaugsmui, V. Lands- bergis su G. Vagnorium vien- inteliai iš visų kandidatų į Seimą buvo išrinkti žymia

persvara jau pirmuose balsa- vimuose... O ir konservato- riai, ar ne puikiai pasirodė?!

Valdant LDDP ir sateli- tams, Tėvynės sąjunga, vado- vaujama V. Landsbergio ir bendražygių, visą laiką akylai žymėjo daugumos klaidas, vi- są laiką spaudė ir reikalavo atsakomybės už savo veik- smus, kreipdavosi net į LDDP narių sąžinę vardan Lietuvos ateities, nepraleisdavo nė vie- no klausimo ar įstatymo ne- girdom, jeigu jis kenkė Lietu- vai, jos žmonėms. Radio tie- sioginių transliacijų iš Seimo dėka, pažangios spaudos ir televizijos sąžiningų žurna- listų geranoriškumo dėka, daugelis įsitikino, kam labiau rūpi žmonių reikalai, o kam Lietuvos siaubimas, varymas į prasiskolinimą.

Dabartinė vyriausybė ir Sei- mas per palyginti trumpą lai- ko tarpą sugebėjo pasiekti daugia, negu imanoma. Ypač sėkmingai vedama Rytų ir Va- karų politika atsiliepia žmo- nių gerovės kilimo perspekty- voms. Jau vėl maisto produk- tai tiekiami Rusijos rinkai, vyksta derybos su Ukraina prekių ir maisto produktų mainams. Ypač džiugu, Lietu- vos maisto produktai vis tvir- tesnės pozicijas įgauna socijoje Vakarų Europos rinkoje, kur apyvarta plečiasi ypač Lietu- vai palankia linkme. Didžiaus- si optimistai prieš metus būtų laikę neįgyvendinama svajo- ne, kas dabar vyksta papras- čiausiu būdu, tarsi kasdien- niškais dalykais! Ir ne vien ge- rais maisto produktais Euro- pa vėl atranda Lietuvą, kurią, beje, buvo bepradedanti už- miršti.

Buvo kritikuojama Lands- bergio iniciatyva ir suartėji- mui su Lenkija, o, prašau, tai pirmiausiai buvo labai pala- nkiei įvertinta vadovaujančių Europos politikų tarpe. Ir Lenkijos spaudoje, straipsnių, nukreiptų prieš Lietuvą, su- mažėjo iki minimumo.

Pokyčiai užsienio politikoje, akivaizdus pagerėjimas Lietu- vai naudinga linkme pasiek- tas ne nuolaidžiau, o jau- čiant savo vertę partnerystei, — tai teikia vilties, kad atei- tyje bus dar mažiau sunkiai sprendžiamų problemų.

Visais laikais, visose tautos- turbūt vienas iš baisiausių da- lykų yra, kai supriešinama tauta. Dar ir dabar pasirodo medžiagos, kaltinančios Vy- tautą Landsbergį tautos su- priešinimu.

Jėgos, didinančios tokius kaltinimus, negali atleisti Landsbergiui frazės, mestos pačioje nepriklausomybės at- kurimo pradžioje. Ši frazė ta- da buvo skirta Maskvos galiū- nams: „Kas ne tavo — ati- duok!“ Bet ši frazė, šis motto lydi ir visą V. Landsbergio veiklą.

(Nukelta į 4 psl.)

Artėjame prie baigmės linijos

Lietuvos prezidento rin- kimų kampanija artėja prie baigmės linijos — dar savaitė ir galbūt paaiškės, kas stovės prie Lietuvos valstybės vairo kitus penkerius metus. O jei- gu reikės rinkimus pakartoti, tai bent kandidatų skaičius bus sumažėjęs ir pasirinkimas lengvesnis.

Galime tikėti, kad ši savaitė bus labai intensyvi: kiekvie- nas kandidatas ir jo rėmėjai stengsis į savo pusę patraukti kuo daugiau balsuotojų, kar- tais naudodant ne visai priim- tinas priemones. Juk pakan- ka, kad rinkėjas bent pradėtų abejoti savo pasirinkimu, arba taip pasibjaurėtų kampanijos gražbylyste, kad balsuotų kaip tik už opozicijos kandidatą.

Norime tikėti Lietuvos žmonių išmintingumu ir mokejimu atskirti pelus nuo grūdų. Svarbu, kad jie per anksti neapsiviltų ir nenumotų ran- ka į rinkimus, neatsisakytų atlikti savo pilietinės parei- gos. Kol kas tebespėjiojama, kad rinkimuose žada dalyvau- ti apie 80 procentų piliečių — tai ženklas, kad jie supranta demokratijos procesą, supran- ta savo balso jėgą ir ruošiasi ją panaudoti — išrinkti patį geriausią asmenį vadovauti tautai.

Kas tas geriausias? Turbūt jau kiekvienas susidarėme sa- vą nuomonę, tačiau vis dėlto tautos priešakyje turėtų stovėti žmogus, kuris turi bent kiek politinės patirties, yra susipažinęs su Vakarų de- mokratijomis, kultūra, poli- tine raida bei nuotakomis. Vien Rytų auklėjimo produk- tas tų savybių neturi. Lietu- vos nepriklausomybės trukmė dar yra palyginti trumpa, kad toks kandidatas būtų pakan- kamai susipažinęs su vakarie- tiška galvosena — juk Lietuva nebesiorientuoja vien į Rytus, nebesiremia Maskvos nurody- mais, tie laikai jau praėityje.

Šiuose rinkimuose buvo ypač akcentuojamas kandida- tų amžius, net svaidantis už- uominomis, kad kai kurie yra „per seni“. Tačiau prezidento paskirtis yra ne vien važi- nėjimas ir vakaruškas ir pasi- maišymas sporto aikštėje, pa- aughams žaidžiant krepšinį. Išsilavinimas, gyvenimo patir- tis, politinis išprusimas ir rami, nuosaiki mąstysena yra labiau vertintinos prezidento savybės negu per didelis pasi- tikėjimas vien savo pajėgomis, ypač kai jos grindžiamos gan lėkštu „jaunystės“ pamatu.

Vis dėlto malonu pastebėti, kad Lietuva vienaip ar kitaip yra įsijungusi į rinkimų įkar- štį. Net Bažnyčios vadovybė, kuri galbūt neturėtų aktyviai kištis į krašto politiką, jau ku- ris laikas — tiesiogiai ir už- uominomis — pataria gyven- tojams rinkimų reikalais, o šiomis dienomis kardinolas Vincentas Sladkevičius, kartu su Vilkaviškio vyskupu Juozu Zemačiu, MIC, ir tos vyskupi- jos kunigais, išleido atsišau- kimą į tikinčiuosius, kad šią savaitę atrastų laiko paskirti maldai, prašyti Aukščiausiojo globos balsavimų metu bei išminties rinkėjams, atiduo- dant savo balsą už tinkamiausią kandidatą. Tiesa, atsišau- kime neminima jokia pavardė, paliekant rinkimų rezultatus Dievo ir balsuotojų valioje.

Rinkimų įkarštis kaitina ir užsienio lietuvių. Tai galima pastebėti iš suintensyvėjusios laišų nuotaikos „Drauge“ bei daugybės straipsnių presiden- tinių rinkimų temomis. Nors Lietuvoje aktyvios rinkiminės kampanijos laikas buvo apri- bobotas (kaip būtų gera, kad ir šiame krašte jis būtų trumpi- namas), Amerikos lietuviai nebuvo varžomi to termino ir galėjo už savo pasirinktus kandidatus pasisakyti, kada tik norėjo. Vienok ir čia į rin- kiminę kampaniją įsijungė gan vėlav — tik dabar prade- dami skelbti vieno ar kito kan- didato rėmėjų sąrašai arba juos kitaip reklamuoti. Kaip jau anksčiau pasisakėme, „Draugas“ mielai patarnauja savo skaitytojams, gerbia jų nuomonę ir spausdina me- džiagą, jeigu ji spausdintina. Rinkimų atžvilgiu vis tiek lai- komės neutraliai. Supranta- ma, kad kai kurie kandidatai ir mums yra priimtinesni, nes jie tikrai labiau pasitarnaus Lietuvos labui, tiek krašto vi- duje, tiek užsienio politikoje.

Remiame kandidatus, kurie yra subrędę ir turi patirti, nes dabar Lietuvai ypač reikia šių savybių prezidento asme- nyje. Taip pat norime priminti, kad „laiskų ir nuomonių“ skyrėje spausdinamų laišų ar kiek ilgesnių straipsnelių mintys nebūtinai sutinka su „Draugo“ redakcijos ar vado- vybės nuomone.

Lauksime gruodžio 21 d., tikėdami, kad tai bus tinkama prieškalėdinė dovana mūsų tėvynei. Rupėstį tik kelia, jei- gu bus antrasis balsavimas. Ar užsienio lietuviams spės pristatyti balsavimo biulete- nus iki sausio 6 d.? Kodėl tas nepaprastas skubėjimas? Ar Lietuva vėl ieško priežasčių, kad Lietuvos piliečiai, gyve- nantys užsienyje, neturėtų galimybių rinkimuose daly- vauti?

Bus daugiau

Danutė Bindokienė

KUDIRKOS (VINCAS - ALEKSANDRAS - ALGIRDAS)

Zanavykų krašto kultūrinė iškarpa

ALEKSANDRAS KUDIRKA

(Tęsinys)

10

Jį lankydavo nemažai svečių literatų iš kitų miestų. Tas ro- mantiškas kampelis su jau- nybės svajonėmis paliko gili, nestildomą įspūdį. Iš Polta- vos dar prisiminimai — vie- nuolynas, Mergaičių institu- tas, regis, upė Vorksla, Kumy- sas, tipingi turgai su ukrainie- tiškais tvirtais vežimais, jau- čiais užkintais, ukrainiečiai su rudais „župonais“ ir pyp- kėmis, kalnai arbūzų, dynių ir visokių vaisių, na, ir priva- čiuose namuose pietas su la- bai skaniais ukrainietiškais barščiais. Netoli Poltavos (8 km) yra muziejus ir Švedų- rusų mūšio (1709 m.) pamink-

las. Petras I čia sumušė Karolį XII.

Kelsimės mintimis vėl į Ki- jevą. Tai Ukrainos sostinė — Rusijos pažiba, vienas gra-žiausių Rusijos miestų tuo lai- ku apie 1/2 milijono gyventojų. Miestas internacionalus, su- rusėjęs, ant didžiausios Ukrai- nos upės Dniepro kranto, ant kalnų kalnelių. Kijevas — se- niausias Rusijos miestas, kur buvo X amžiuje atliktas rusų tautos krikštai. Didelis prie- miestas, tankiai žydų apgyven- tas. Jame kiekvienais metais būdavo dideli (pora mėnesių) turgai, žinomi visoje Rusijoje. Čia atvažiuodavo stambiausi

Rusijos „kupėjų“ atstovai su galybe savo prekių, kurias išparduodavo. Tuomet Kijeve būdavo neišpasakytas judėji- mas ir vaikams didelis džiaugsmas. Kijevo įžymybės — Pečerska lavra — vienuolynas su daugybės šventųjų lie- kanomis (požemiuose). Per visą vasarą čia plaukė minios žmonių — įvairių tautų iš visų Rusijos kampų aplankyti šventas vietas ir palikdavo ne- maža pinigų. Daug kitų cerk- vų — soborų, dvi katalikų bažnyčios, muziejai, graži ge- ležinkelio stotis, gražuolis Kreščatikas (prospektas su pasakiškomis vitrinomis), bo- nitanikos sodas pačiame mies- te, daug skverų, žalumynų, paminklų (šv. Vladimiras, šv. Olga, Stolypino — užmušto Kijevo teatre ir kitų), Lipki — aristokratų rajonas.

Kijeve išgyvenau nuo 1913 iki 1921 metų. Kas apsigyven-

davo tam mieste — tas tik aplinkybių vertinimas jį palik- davo. Jame gyveno labai daug turtuolių lenkų, žydų pirklių ir nemažai svetimauciu. Ypač perpildytas Kijevas buvo karo metu (1914-1917 m.). Pirmą vietą, kur aš gyvenau Kijeve buvo Bezarabka, Kreščatiko

prosp., kampe Krutoj spusk gatvė Nr. 3, azūriniam name- ly, 2 aukšte. Šeiminkė La- chermajez (tiroleitė). Jos duk- tė turėjo gražų balsą — kolo- ratūrą ir gražiai skambino pianinu. Retkarčiais koncer- tuodavom kartu — aš smuiku, ji pianinu. Žavedamasis jos muzika, aš tais metais nusi- pirkau nemažai vertingų gai- dy. Vėliau ji ruošėsi į operą. Turėjo du brolius. Čia kartais gyveno ir jų draugai — Ditke, Jansenas, visi beveik komu- naliniai. Šeiminkė duodavo privačius pietus buriui stu- dentų armėnų. Laikė pietų

kildavo karšti debatai apie karą. Netrukus Kijevą okupa- vė vokiečiai (1916 m.). Mano įstaiga, nors ruošėsi evakuotis į Maskvą, pasiliko Kijeve.

Antas mano butas — Mi- chailovskaja Ul. ir paskutinis — Bolšoja Blagovieščenskaja Ul. N. 25 (regis) prie Siennaja ploščad (aikštė). Čia gyvenau su žmona ir mažyte dukrele Dalia. Žmona Antanina Liud- cheviciūtė kilusi iš Lietuvos (Panevėžio apskr.), bet toks jau buvo likimas, kad su savo mama gyveno Kijeve, kur išėjo mokslus. Pirmą pažintis buvo pas P., kur aš su kitais tar- nautojais (lenkais) valgiau privačius pietus. 1917 m. ją vedžiau.

1917 m. Rusijoje prasidėjo re- volucija. Frontas lūžo, vo- kiečiai neišlaikė ir pradėjo trauktis. Kijeve, kaip ir visuose dideliuose Rusijos miestuose, prasidėjo partizaninis ka-

ras. Išstius mėnesius kariavo Kijevo gatvėse. Buvo baisu, slinko bėdas, nes nieko negali- ma buvo gauti už pinigą, kuris su kiekviena valdžia vis kei- tės. Nuo bado mirė žmonės gatvėse. Jokių produktų gauti nebuvo galima. Kovojo Pet- liūra (ukrainiečių vadovs), Sko- ropadskis — ukrainiečių het- manas, vokiečių pastatytas, Denikinas ir daug kitų grupių.

Kijevas ėjo iš rankų į rankas gal 10 kartų. Reikėjo pro- duktų vykti toli už Kijevo. Ant traukinio stogo nuvykau į Ka- retiną (150 km nuo Kijevo), kitą kartą — į kitų miestų apylinkes. Ėjau savaitėmis pėsčias ir vos nežuvau. Išgy- venau visokių nuotykių. Laikė žmonos motina. Žmona taip pat labai nusilpo ir jau nebe- pajėgė kovoti. Laimė, kad aš gavau tarnybą geležinkelio statyboje Vasilkov-Kijevas.

Žmona apsigyveno kaime ir sustiprėjo. Ruošėms važiuoti į Lietuvą. Iš Kijevo pirmas ešalonas išvyko 1921 m., ku- riuo aš su žmona ir 2 metų mergaite atvažiuovome į Lie- tuvą.

Laikotarpis nuo 1913 iki 1917 metų, pragyventas Ki- jeve, paliko gražų atsiminimą. Turėjau gerą, laisvą tarnybą, su pinigais nesivaržiau. Tuo- met Kijeve, ypač žiemos metu, virė gyvenimas. Teatrai, prae- matnūs su galingais orkestrais, kinai, vasarnamiai Kije- vo apylinkėse (Bojarka, Svia- tošin ir kiti) „Carski Sad“, „Vladimirskaja gorka“, „Kupe- česki sad“, kontraktoriai Po- drole, pasaulinė Kijevo, 3 mėn. besitęsianti, paroda.

Tas viskas daro kaip sap- nas.

VISAI, KAIP 1992-SIAIS

VIOLETA RUTKAUSKIENĖ

Atrodo, kad kai kurių prezidentų į Lietuvos prezidentus rėmėjų ir gerbėjų kritikos, net ir pačios mažiausios, išsakytos jų pasirinktam kandidatui, bijo labiau nei skiepi nuo vėjaraupių. Tuoj puola ieškoti tendencijų, netiesos sakymo, skuba teisinti ir ginti savąjį kandidatą į Lietuvos prezidentus. Rašo laiškus, bando paneigti, tačiau dažniausiai argumentuoja jausmais. Piktokas tonas — tai ne pats geriausias ginklas, įrodinėjant savąją „teisybę“ ir paneigiant kito pasakytą „netiesą“. Dažnokai tokie teisybės ieškotojai, kai patys neturi ką pasakyti, puola cituoti žymių veikėjų teiginius ar žodžius, tuo ir užbaigdami savo dalyvavimą rinkimuose, nes balsuoti, išreikšti savo pilietinę pareigą, pasakant „Taip“ arba „Ne“, paprasčiausiai pritrūksta geros valios, noro, gal ir laiko...

PAGALVOKIM, O TADA BALSUOKIM

Atkelta iš 3 psl.

Todėl opozicinių partijų atstovai ir vadai norėtų, kad ir ateity buvęs sribas ar partsekas (KP) artų tremtinio, savanorio, partizano ar paprasčiausio Lietuvos akininko lauka... Nebaudžiami (net moraliai) turi likti KGB, kitų represinių struktūrų veikėjai ir jų parankiniai, svetimų valstybių buvę agentai, gaunantys pensijas, pasakiškas savo dydžiu, lyginant su Sibiro gulagų perėjusių pensijomis. Keiksmažodžių nesibodi įtūžę „būsimų benamių asociacijos nariai“, gyvenantys namuose, butuose, kurių rūsiuose ar palėpėse glaudžiasi pajaukiami ir keikiami palieję savininkai, grįžę iš tremties, iš lagerių. O juk ir vyriausybės atstovai, ir Seimo nariai visada pabrėžia, ir įstatymai primate: „Niekas nebus išmestas į gatvę!“ Kazkam labai koku girdėti Landsbergio frazę: „Teisingumas turi būti atstatytas. Žmogiškomis, krikščioniškomis priemonėmis, ne smurtu!“

Purvas, pilamas ant žmogaus, vedusio Lietuvą į nepriklausomybę, į Europos tautų šeimą, nelimpa. Bėda, kad yra dar žmonių, kurie nesuvokia, ką Lietuvai duoda nepriklausomybė. Nesuvokia, kokiam katile buvom atsidūrę, nesupranta, kad dar už 20, 30 metų Lietuva būtų taip susilyginusi su Rusijos platybių netvarka, kad ir ta netvarka būtų priimama kaip natūralus dalykas. Apie kokį lietuvišką mentalitetą bebūtų galima kalbėti.

O žmonės jį pažįsta kaip garbingų protėvių palikuonį, ir tėvai nusipelnę Lietuvai, pats Landsbergis taip pat didelės šeimos tėvas, būrio anūkų senelis, profesorius, paliekantis ryškų pėdsaką Lietuvos kultūroje, visapusiškai nagrinėjantis ir populiarinantis M. K. Čiurlionio genijų.

Politikoje kietas, nesizeminantis, nebijantis pasakyti karčius žodžius ir pasaulio politikos architektams. Tai vertinama, suvokiant, kad laiku ir vietoje išsakyta logika paremta kritika nežemina kitų, o verčia kiek kitaip pasižūrėti į sprendžiamus reikalus. Todėl niekas taip ir negali susilyginti su V. Landsbergiu užsienio politikų ir valstybių vadovų akyse. (Lietuvos mastu) Ne tik mėgsta, bet ir moka pašmaikštauti, parinkdamas gerus palyginimus, o jei reikia, tai ir kietesnius zo-

džius moka taikliai mesteleti. Žinoma, dėl to labai „užsigauna“ tuščių ambicijų pilni oponentai.

Ne kartą teko girdėti apgailėstąjį iš garbingų, žinomų žmonių lūpų, esą „bus labai gaila Landsbergio, jeigu jo neišrinkt prezidentu... Juokinga būtų, jei nebūtų liūdna. Landsbergio nėra ko gailėtis. Jis gi viską turi: ir turto sąžiningai uždirbtą, ir tarptautinių premijų (vien norvegų tautos — ko verta!), ir sveikata nesiskundžią, ir dirbti moka nepavargdamas, ir žmoną gražią, kultūringą turi, ir šachmatininkas puikus (sako, tai labai padeda daugelį politikų aplošti), savo pinigų auką neigaliams vaikams ir jauniems menininkams, turi daug draugų, o gerbėjų — daugelis už jį ir brangiausias dalykus aukotų! Visą jis turi, ko žmogui Dievas nešykštėjo... Gaila bus ne Landsbergio, o Lietuvos žmonių, kurie išsyrinkti vietoj jo kokį kitą, gal gražesnį, gal turtingesnį...“

Dar nedaug laiko prie valstybės vairo stovi konservatorių ir krikščionių demokratų koalicija, vadovaujama Landsbergio ir Vagnoriaus. Dar ir metų nėra — gal ir nedaug pagerėjo žmonių gyvenimas, tačiau nepatebėti, kad Lietuva pagaliam išsikaptė iš duobės, kad Lietuva, anot aukšto Vokietijos pareigūno „šiuoliuoja kaip kengūra pirmyn, nepastebėti, kad jau atsirado ir ryškėja geresnė perspektyva — neįmanoma!

Laikraščiuose galima rasti daug faktų, kad atsigauja pramonė, igauna naujas formas bendradarbiavimas su kitų valstybių verslininkais, daugiau skiriama biudžeto lėšų kultūrai, švietimui, socialiams reikmenims. Pagaliau ir Rytų Lietuvoje atsidarė daug lietuviškų mokyklų...

Patikė, tikrai patikės pagyvenę ir jaunimas, kad „pažadėtoji žemė“ gali būti ne tik Vakaruose, bet čia pat, prie Baltijos, kur protėvių gyvenėta.

Lietuvos žmonių lūkesčiams bus lemta išsipildyti, jei kraštieji vadovaus tokie vyrai, kaip Vytautas Landsbergis ir žmonės, artimi idėjoms ir darbais, pašvestais Lietuvai, gražiai jos atečiai.

Pabaigai, maloni pastabėlė. Dauguma kandidatų į prezidentus finišo tiesioje, sakosi, norėtų „sukryžiuoti špagas“ kaip tik su Vytautu Landsbergiu.

Ar tai nėra tikrasis, pripažintas populiarumas?

šiandiena vyksta dar aštresnė kova tarp valstybės ir šešėlinių klanų („Draugo“, 1997 birželio 17 d.). Vis tik Lietuvoje dar daug keistenybių esama. Jei dabar į valdžią atėję dešinieji stengiasi atitaisyti kairiųjų klaidas ir žalą, padarytą Lietuvai, pažaboti išaugusį nusikalstamumą, korupciją ir deda pastangas užkirsti kelią kitoms negerovėms, tai priešininkų pusė iš visų jėgų šaukia, visai kaip 92-siais, apie diktatūrą ir susidorojimą su kitaminciais.

Betgi visi žino ir matė, kaip valdant buvusiųjų daugumai tos negerovės išsiskynio ir išsikerojo Lietuvoje. Tik tada toji buvusiųjų dauguma savųjų nematė ir nebadė. Leido išvogti bankus, į bankrotą suvaryti fabrikus, įmones, paliekant žmones be darbo ir pragyvenimo šaltinių. Dabar, kai aiškėja, kad už tuos darbus reikės atsakyti ne tik tiesiogiai juos dirbusiems, bet ir tuos nusikaltimus organizavusiems, šiandieną lieka galbūt vienintelė galimybė išsigelbėjimui, kuo garsiau šaukti apie diktatūrą ar susidorojimą. Nors darbiečių valdymo laikotarpiu visokios negerovės viena po kitos lindo kaip adatos iš storo maišo, vis vien LDDP ideologai, per savo patikėtinių tinklą Lietuvoje ir už jos ribų, žmonėms į galvas įkryjai kalė savąją „tiesą“ apie ekonomikos pastovumą, apie iš užsienio plaukiančias investicijas, apie gerėjantį gyvenimą ir kylantį pragyvenimą. O, siekdami žmonėse prislėpti kylančių nepasitenkinimo bangą, sugalvojo net labai įdomų būdą Lietuvos žmonių samonei ir mąstysenai drumsti. Pasitelkiant spaudą, radiją, televiziją, patyrusius filosofus, politikus, sau prielankius meno žmones, o kai kada ir vieną kitą dvasininką, LDDP vadai mokė dainuoti tokią dainelę: „Nekritikuokite Brazausko-pakenksite Landsbergiui; nekritikuokite Šleževičiaus ir jo vadovaujamos vyriausybės — pakenksite Vagnoriui ir jo bendraminėčiams; nekritikuokite LDDP — tai nebus į naudą konservatoriams...“ Pagaliau įsismaginę kai kurie politologai Lietuvoje ir net Čikagoje pradėjo įrodinėti neįrodomas lygybes LDDP — konservatoriams, Brazauskas — Landsbergiui ir pan. Teisybės vardan reikia pasakyti kad darbiečiai saviškių vyriausybės girti nebadė, o tik skatino. Kaip visa tai patiko Lietuvos žmonėms, parodė rinkimai į savivaldybes, o vėliau ir į Seimą. Dabar, kaip atrodo, jau ne-reikia Lietuvos žmonėms aiškinti, kas gerus darbus dirba, o kas blogus. Patys susigauda.

Šiandien matome, kad Lietuvoje prezidentu gali būti visi, kas tik panori. Ir garbėtroškos, ir aviantūristai, partiniai sekretoriai ir sovietiniai tardytojai, dirbantys ir bedarbiai, vietiniai gyventojai ir iš toliau atvykę, bandyta sudaryti lengvatas net ir kalėjime sėdintiems... Deja, patriotams kiek blogiau. Jie šioje kompanijoje nelabai prageidaujami ir laukiami. Atrodo, ir vėl kartojasi 92-93 m. situacija, kai energingai sutelktai kairiosioms jėgoms veikiant, pa-vyko prie rungtynių dėl prezidento posto neprileisti dešiniųjų jėgų kandidato V. Landsbergio. Kaip pastarųjų dienų įvykiai patvirtina, pakenkti atkakliai siekiama ir dabar. Pasak Lietuvos Seimo vicepirmininko A. Kubiliaus, Lietuvoje daug kas negali pakęsti minties, jog V. Landsbergis taps prezidentu („Draugas“, 1997, spalio 15 d.). Todėl šiandieną ne vienam iš buvusiųjų, visai kaip 92-siais, ima

vaidentis dešiniųjų diktatūra. Štai opozicinės LDDP vadovas Č. Juršėnas sakosi matąs, jog ir vėl tas pats žmogus siekia sukaupti visą valdžią savo rankose ir vėl kartojasi autoritarizmo protrukis (Draugas, birželio 17, 1997). Kitas Seimo narys K. Bobelis teigia, kad dabar Lietuvoje, kaip ir sovietiniais laikais, vėl jaučiama diktatūra, kai žmogus negali viešai ir drąsiai pareikšti savo mintis, pasakyti apie politines pažiūras (Draugas, spalio 30, 1997). Advokatas ir kandidatas į prezidentus A. Paulauskas tvirtina, kad visame krašte stiprėja baimės atmosfera, skatinama iki šiol vykdomos kadrų valymo politikos (Draugas, lapkričio 3 d. 1997). Papildydamas ir praplesdamas savo stebėjimus Č. Juršėnas sako, kad įsitvirtinus dešiniųjų valdžiai, Lietuvoje tvyro baimės atmosfera ir teigia, jog Valdas Adamkus tuos reiškinius jau pastebėjęs taip pat. (BNS, Vilnius, lapkričio 3, 1997.) Iš kur Č. Juršėnas su A. Paulausku taip gerai nusimano, kaip ta sovietinių laikų baimė atrodo, sužinoti galime nesunkiai... Bet iš kur kiti du kandidatai į prezidentus žino, kaip baimė sovietmečiu pasireiškė, lieka neaišku. Jei prie jų palyginimų pridėsime dar ir A. Butkevičiaus šmeižtus bei įvairius pągasdinimus, tai tikrai matysime kone tą patį vaizdelį, kaip 92-jų pavasarį.

Didžioji Lietuvos žmonių dalis labai domisi rinkimų eiga ir prasidėjusia priešrinkimine kova. Jie nori kuo daugiau žinoti apie pretendentes į prezidento vietą, todėl aktyviai dalyvauja susitikimuose, nesibijo kandidatų klausiti, diskutuoti rūpimais klausimais, išsiaiškinti pretendentes poziciją, kilusias abejones. Tačiau jau dabar pradeda ryškėti negera tendencija, siekianti sumažinti Lietuvos žmonių aktyvumą, užčiuopiant burnas priešrinkiminiu laikotarpiu, neleidžiant kalbėti, prisiminti, aiškintis. Lietuvoje dar yra jėgų, kurioms nenaudinga, jog žmonės pradeda mąstyti, analizuoti, aiškintis ir suprasti, kodėl mūsų valstybėje per septynerius nepriklausomybės metus taip sunkiai vyko reformos, negerėjo gyvenimas bei kas dėl to labiausiai kaltas. Paskutiniųjų metų rinkimai į savivaldybes ir Seimą pasauliui leido suprasti, kad didžioji tautos dalis palaiko ir pritaria dešiniųjų jėgų vykdomai politikai. Visiškai aišku, kad toks žmonių nusistatymas yra labai nepageidautinas tiems, kurie vienas paskui kitą pralaimėjo net trejus rinkimus iš eilės. Gal dėl to, siekiant atitraukti dalį žmonių nuo aktyvesnio dalyvavimo valstybės politiniame gyvenime, J. Karosas — vienas iš LDDP vadų, skuba Vytauto Landsbergio rėmėjus apšaukti pataikūnais — labiausiai kenkiančiais pačiam Seimo pirmininkui („Draugas“ 1997 rugsėjo 23 d.). Tik kiek keistokai atrodo, kad Vilniuje LDDP vadovams apie tai „šaukiant“, jų parankiniai atsiliepia ne kur nors Pavilnyje, Šalčininkuose, o tolimame Waukegane.

Rašydama rašinį „Prezidento rinkimų tema“, spausdintą „Drauge“ š.m. spalio mėn. 23-24 d., pirmiausiai norėjau apžvelgti, kaip sekėsi atgaivinti prezidento instituciją dabartinėje Lietuvoje. Tenka apgailėstauti, jei kas nesuprato ar nenorėjo suprasti. Tikrai neturėjau jokio tikslo ką nors specialiai sumenkinti ar išaukštinti. Rašiau tai, ką mačiau ir girdėjau pati, tiesiogiai dalyvaudama, stebėdama 92-jų įvykius bei organizuodama 3 referendumus ir Seimo rinkimus vienoje Kauno šilainių rinkiminių apylinkių tais 92-

siais metais. Tačiau svarbiausias tikslas šiame rašinyje buvo atkreipti dėmesį į tai, kaip svetima valstybė per savo patikėtinius nuo pat Atgimimo pradžios bandė nulėmti Lietuvos valstybės likimą ir įtakoti tam tikrų valstybinių institucijų atskirumą.

VILNIAUS UNIVERSITETINĖ VAIKŲ LIGONINĖ GAVO VERTINGŲ DOVANŲ

Labai mažo svorio naujagimiams padės išgyventi „Siemens“ firmos dirbtinio kvėpavimo aparatas. Jį Vilniaus universitetinei vaikų ligoninei tarptautinio susivienijimo „Siemens“ 150 sukakties proga padovanojo susivienijimo atstovybė Lietuvoje.

Gautas dovanų „Siemens“ dirbtinio kvėpavimo aparatas, pasak ligoninės specialistų, yra vienas iš pačių moderniausių pasaulyje, iki šiol Lietuvoje dar niekur tokio nebuvo.

Aparatas automatiškai prisitaiko prie paciento kvėpavimo, o ne diktuoja jam savo ritmą, gali veikti įvairiais režimais, juo galima sverti medikamentus.

Ypač vertingas yra vadinamasis atgalinis ryšys: gydytojas monitoriaus ekrane mato paciento kvėpavimo, oro tūrio bei slėgio kreives, gali koreguoti šiuos rodiklius.

Aparato kaina — 80,000 markių.

* Lapkričio 22 d. valstybės įmonė „Lietuvos paštas“ išleido į apyvartą du naujus pašto ženklus, skirtus Kalėdoms. Jų nominalas 50 centų ir 1 litas 20 centų. Abu spausdinti Vengrijoje.

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

ELEKTROS ĮVEDIMAI—PATAISYMAI
Turio Chicago miesto leidimą, Dirbu užmiesty, Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJS PUMPUTIS

LIETUVIS, lauko priežiūros darbu (landscaping/maintenance) bendrovės savininkas, Washington, D.C., ieško darbininko, kuris galėtų atlikti lauko priežiūros darbus. Pradinis mokestis \$6 į valandą. Galima dirbti 10-12 valandų per dieną su viršvalandžiais. Reikalingas darbo leidimas. Suteikiamas pigus butas — \$130 mėnesiui. Kreiptis tel. (202)244-2373.

TAISOME

SKALBIMO IR DŽIOVINIMO, MASINOS, SALDYTUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VĖSINTUVUS.
H. Deckys
Tel. 773-585-6624

Reklamuokitės DRAUGE!

Moteris ieško bet kokio darbo: gali prižiūrėti vaikus arba ligonius, tel. 773-471-0521

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
(773) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

• Greitas ir sąžiningas pataravimas
• Nuosavybių įkainavimas veltui
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaida

MISCELLANEOUS

Reikalingas sunkvežimio vairuotojas. Turi turėti CDL-A leidimą. Uždarbis nuo \$500 | sav. ir daugiau. Telrautis: Leonid arba Vasilij, tel. 1-847-670-7130

PARDUODAMAS AUTO
Ford Probe-93 m. raudonas, gerame stovyje, 5 bėgiai. Padedame nusipirkti automobilį varžytinėse. Skambinti nuo 9.00 v.v. Tel. 1-773-836-9714.

JAU LAIKAS

UŽSIPRENUMERUOTI „DRAUGA“

1997 1998 1997 1998 1997 1998

1998

NAUJŲ METŲ BALIUS!

TREČIADIENI, GRUODŽIO 31D. 7.00V.V.

GOLD ROOM, BILTMORE VIEŠBUTYJE

506 South Grand Avenue, Los Angeles miesto centre
Tel: (213) 624-1011

KAINA: \$85

Trumpa programą atliks Los Angeles Vyrų Kvartetė. Šokiams gražūs orkestrai. Girdėsite savo mėgiamiausias lietuviškas ir angliškas dainas!

BILJETUS GALIMA UŽSISAKYTI PAS:

Ina Sekiene: (818) 957-3670

Aldona Kudirkienė: (818) 248-5180

Daina Petronyte-Kasputiene (818) 249-8624

...UŽSISAKYTI KAMBARIUS BILTMORE VIEŠBUTYJE:

Jeigu iš mūsų grupės bus užsakyta bent 50 viešbučio kambarių, kambarių kainos bus žymiai pigesnės! Paminėkite kad dalyvaujate "Lithuanian-American Community" šventėje. Viešbučio telefonas: (213) 624-1011

Balių ruošia:

Lietuvių Bendruomenės Los Angeles Apylinkė ir Rambyno Škautų Šlovėklavietės Komitetas

1998

1997 1998 1997 1998 1997 1998

Laiškai ir nuomonės

PAREIŠKIME PADĖKA SAVO BALSAMS

Skaitant Lietuvos laikraščius, galima pastebėti, kad vyksta gyvas prezidentinių rinkimų judėjimas. Žinoma, tas atsiliepia į išeivijos laikraščius. Su liūdesiu reikia pripažinti, kad rinkiminėse kalbose pasireiškia kandidatų šmeizimas, o ypač prieš Vytautą Landsbergį.

Lietuvoje ir išeivijos lietuviai turėtų įsisaugoti, kad reikia balsuoti už tą kandidatą, kuris Lietuvai grąžino nepriklausomybę, o rusų ir jų pardsavėlių puolimo metu prieš radijo ir televizijos bokštą, nepabūgo ir pasiliko parlamento rūmuose, nors aiškiai žinojo, kad pasisėkimas už puolimui, jam grėsė Sibiro gulagų kančios vergų stovylose. Šitas žmogus yra vertas būti išrinktas į Lietuvos prezidentus. Reikia atsiminti, kad „ne viskas yra auksas, kas pelnuose žiba“, nors ir prižada daug; reikia pažvelgti, ką jie darė Lietuvai pavojaus metu. Netikėkite pažadais.

Visi balsai turėtų būti skirti Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo didvyriui.

Antanas Paužolis
Chicago, IL

KĄ RINKS LIETUVA?

Atidžiai stebint Lietuvos politinį gyvenimą, ateinantys prezidento rinkimai kelia daug rūpestio. Klausiant Lietuvos eilinių žmonių, mokyto visuomenės ir politologų nuomonių, remiantis įvairia apklausa (polls), aiškiai matyti toks vaizdas.

Daugumas išeivijos lietuvių remia Vytautą Landsbergį. Jį gerbia už jo didvyrišką laikyseną nepriklausomybės atgavimo laikotarpio metu ir tikisi matyti prezidento kėdėje. Bet to negalima pasakyti apie Lietuvą gyvenančius žmones. Jų dauguma pripažįsta Landsbergio rytingą elgesį Sajūdžio kovos metais, bet neturi daug pasitikėjimo jo sugebėjimu vienyti, valdyti ir atstatyti valstybę („Karo žirgai dirvos arti netinka“). Todėl daug Lietuvos balsuotojų rengiasi rinkti naują žmogų.

Dabartinis prezidentas Algirdas Brazauskas be ypatingų laimėjimų, bet taikiai, tolerantiškai eįs savo pareigas, įsigijo daug rėmėjų. Įvairių apklausų išvadomis remiantis, Brazauskas rinkimuose galėjo lengvai laimėti. Brazauskui atsisakius kandidatuoti, jo rėmėjų balsų dauguma tikriausiai teks panašiausiam į jį kandidatui.

Tuo po Brazausko pasitraukimo, kandidato Arturo Paulausko populiarumas stipriai pakilo, „Baltijos tyrimų“ spalio mėn. apklausoje pašoko net 15.7% ir jis tapo pirmaujančiu. Prieš tai jis buvo populiariausias jaunųjų balsuotojų tarpe, kurie mūsų tautos tragiškos istorijos dar nežino. Dėl A. Paulausko kandidatūros kyla daug klausimų. Kodėl ji remia LDDP? Gal ir nereikėtų jaudintis, kad jis aukšto sovietų KGB darbuotojo sūnus. Už tėvo kaltes sūnų pasmerkti nebūtų krikščioniška, bet tai vis tiek kelia rūpestį. Jis žada rinkiminei veiklai skirti per milijoną litų. Iš kur tie pinigai? Kaip ten bebūtų, jo išrinkimas į valstybės prezidentus pasaulio politinėje scenoje Lietuvai nebūtų naudingas. Pasaulis stebėtųsi, kodėl po penkerių metų buvusio KP pirmojo sekretoriaus prezidentavimo, Lietuva prezidentu išsirinko buvusį sovietinį prokurorą. Iš praktiško taško žiūrint, Paulausko amžius (44 m.) pasirodo mažas ir patyri-

mas, ypač užsienio politikoje, dar neprecedentinis.

Daugumas kitų kandidatų neatrodo verti dėmesio: be patyrimo, be pasirodymo, be rinkėjų. (Už dešimt metų Vytenis Andriukaitis, 46 m. amžiaus Sibiro tremtinio sūnus, turbūt bus vertas kandidatas.)

Kandidatuojantis Valdas Adamkus Lietuvoje turi gerą vardą. Jo patirtis ir amžius jau prezidentinis. Aukštas pareigas ypač gerai eidamas šešiams JAV prezidentams, įsigijo neįkainuojamos politinės patirties. Iki šiol Lietuvoje įvairios apklausos jį vis randa tarp pirmųjų ir tik jis gali rimtai konkuruoti su Paulausku. Ir gali laimėti. Po rudens įvykusio Adamkaus ir Landsbergio susitikimo, kuris nuoseklesnių konservatorių, atrodo, buvo surežisuotas, vadovaujantis „Geriau Adamkus, negu Brazauskas“ logika, spaudos puolimai prieš Adamkų žymiai sušvelnėjo. Turbūt iš inercijos, arba dar vis iš Lietuvos signalo negavę, išeivijos kraštiniai konservatoriai spaudoje ir toliau bando Adamkų menkinti. Brazauskui nebekandidatuojant, gal jie „Geriau Adamkus negu Paulauskas“ logikos nesupranta?

Rimantas Dirvonis,
Chicago, IL

ADAMKAUS PĖSTININKAI AIŠKINA

Gruodžio 2 d. „Drauge“ pasirodė Leono Narbučio laiškas, atkreipiantis dėmesį į man ankščiau rašytą straipsnį „Visi prieš vieną“ („Draugas“, 1997 m. lapkričio 26 d. Straipsnio pavadinimas redaktorės buvo sutrumpintas.)

Narbutis, vienas aktyviųjų pėstininkų Adamkaus kampanijos rėmėjų tarpe, bandė paaiškinti miglotus Adamkaus pasiaiškinimus, išreikšus Lietuvos. Tai nėra lengvas darbas, kalbant apie kandidatą, kuris net neatsimena, kur gyveno paskutinius trejus metus — Lietuvoje ar Amerikoje!

Tarp kitų užsipuolimų, Narbutis rašo: „Ne paslaptis, kad tiek vienoje (Maskvoje), tiek ir kitoje (Washington) valstybėje įtakingiausia spauda yra sutelkta kelių žmonių rankose“. Šis pasisakymas rodo rašytojo nesupratimą apie tai, kad Rusijos spauda yra kriminalistų rankose, o Amerikos laisva spauda konkuruoja ir yra pati gyviausia pasaulyje — laisvos rinkos dėka.

Gal žurnalistas neteko skaičiuoti ar pastebėti, kad „Washington Post“ ir „Washington Times“ yra labai skirtingose sferose; kad „New York Times“ ir „The Wall Street Journal“ nėra kelių žmonių rankose (vienos korporacijos), kad „The Christian Science Monitor“ daug kuo skiriasi nuo „New York Post“, „National Review“ ir „The Nation“ ir t.t. Politiniu atžvilgiu jie skiriasi 180 laipsnių. Sakytų ar mąstyti, kad spauda Amerikoje yra kelių žmonių rankose, geriausiai atveju, naivu. Lyginti Maskvos spaudą su Amerikos yra JAV žurnalistų ir paties krašto įžeidimas.

Kaip atrodytų Amerikos intelektualams, ar diplomatams, jeigu pats (prezidentas) Adamkus, o ne tik jo rėmėjai taip naiviai pasisakytų apie Amerikos spaudą? Todėl darosi bangu, kad kada nors, Adamkui atvykus į Ameriką (kur jau seniai negyvena ir kurios pilietybę taip lengvai atmeta), jis pakartotų savo draugo žurnalisto pasisa-

kymus apie „Amerikos spaudą. Kiek tada reikėtų aiškintis!

Povilas Žumbakis
Chicago, IL

„DRAUGAS“ GERINA PASAULĮ

Giliai mąstantys mokslininkai teigė, kad be draugo pasaulis yra tyrumas. Ir iš tiesų be „Draugo“ lietuviškasis pasaulis čia virstų dykuma. Vyr. red. Danutė Bindokienė su kitomis redaktorėmis (moterygalia) pagyveno dienraštį, įvesdama „Laiškų ir nuomonių“ skyrių, kuris ne vienam skaitytojui pagerina kraujo apytaką...

Dabar naujasis administratorius Valentinas Krumpelis pagrazino kalendorių ir kalėdines atvirutes. Taip smagu paimti į rankas profesionaliai išleista spalvotą kalendorių. Čia ir A. Petrikonio bei ses. Mercedes tapyba, ir A. Plenio nuotraukos. Ten gi prabyla ir mus partizanų bunkery rasta vėliava ir Romo Kalantos susideginimų vieta, skęstanti žieduose, žavioji Trakų pilis, istoriškosios Kernavės bažnyčia, Rumšiškinių lauko muziejus, ir daug daugiau. Ach, ar viską aprėpsi? „Draugo“ skaitytojai galės išstisus metus kasdien glostyti savo žvilgsniu tokius širdžiai mielus tėvų krašto vaizdus ir nuolat gėrėtis. Kas gi pripažino, kad grožis, kaip gelė — tai žemės šypsena iš džiaugsmo, kad ją Viešpats sukūrė ir didiems dalykams paskyrė.

Ir kalėdines atvirutes — meniškos, estetiškos, puikiais lietuviškais įrašais. Ir kaina juokingai menka.

„Draugas“ ir vėl pasitarina savo tėvynainiams, ieškodamas gėrio ir grožio į jų pastogę.

Pagirdami „Draugą“, įvertindami įdėtą milžinišką triušą ir jam nuoširdžiai atsidėkodami, leiskime mūsų didžiosios estetės, pedagogės Marijos Peckauskaitės lūpomis užbaigti: „Niekada neužmirškime, kad įmesdami į pasaulio išdą nors mažiausią gėrio ir grožio dalelę, mes jau geriname pasaulį!“

Stasė E. Semėnienė
Chicago, IL

„GYVENIMAS KREPŠINIO AIKŠTĖJE IR ŠALIA JOS“

Mūsų sporto istorijoje tikriausiai nerastume panašaus asmens, kuris, kaip Vytautas Grybauskas, būtų tiek daug veikęs ir nuveikęs lietuvių sporto labui. V. G., pasiekęs aukštą sportinį lygį krepšinyje, futbole ir vėliau tenise, tuo nesitenkino ir čia nesustojo. Po penkerių metų profesionalaus darbo Prancūzijos krepšiniui, atvykęs į Ameriką, įsijungė, ir paaukojo visą savo gyvenimą, laiką ir širdį lietuvių sportui. Vytautas Grybauskas tai darė be jokių materialinių išskaiciavimų, be atlyginimų. Sporto klubų steigėjas, treneris, visur pirmaeilis žaidėjas, didžiųjų išvykų į užjūrius, vėliau į tėvynę, organizatorius, sporto žurnalistas. Visą atlikęs kruopščiai ir pasigėrėtinai.

Šie V. G. memuarai yra tikrai nepaprastai įdomūs ir svarbūs daugeliui. Tiksliai atpasakota ne vien jo sportinė veikla ir karjera, bet ir gausiai pateikta mūsų sportinei istorijai svarbios medžiagos. Vaizdžiai aprašoma daugybė jo kelyje sutiktų įdomių ir reikšmingų žmonių bei įvykių, ne vien tik sporto asmenybių. Čia galima susidaryti vaizdą, kad lietuviai krepšinyje jau seniai yra pasaulyje tarp geriausiųjų. Europos čempionai, 2-jų paskutinių olimpiadų medalistai. Lietuviai krepšinininkai Lietuvą garino Vokietijoje, Prancūzijoje,

Australijoje, Pietų Amerikoje. Vytauto Grybausko įnašas visur buvo daugiau negu apčiuopiamas.

Manau, kad panašaus žanro, kaip ir šie V. G. memuarai labai pageidaujami daugeliui skaitytojų. Viliusi, kad „Draugo“ redakcija jų daugiau paieškos ir suras.

Algirdas Nakas,
Sunny Hills, FL.

KIEKVIENAS UŽ SAVE!

Perskaičiau P. Žumbakio straipsnį „Visi prieš vieną!“ ir liūdna pasidarė — negi ir Lietuvoje, kaip kokioje Pietų Amerikos valstybėlėje, jau šamokslai organizuojami. Tik paskui suvokiau, kad tie tariami šamokslininkai kalti tik tuo, kad iškelė save kandidatais į prezidento vietą. P. Žumbakis norėtų, kad Lietuvoje būtų tik vienas kandidatas — V. Landsbergis ir rinkimai vyktų kaip sovietmečiu. Ačiū Dievui, nebe tie laikai ir turime visą pulką kandidatų, iš kurių rimčiausi, mano nuomone, yra V. Landsbergis ir V. Adamkus. Abu vyrai garbingai kovoja, neužsiima šmeižtais ir paskalomis, abiejų rinkiminės programos savo esme nedaug skiriasi.

Neįkainojami yra V. Landsbergio nuopelnai lietuvių tautai, žymiais darbais ir visuomenine veikla pasižymėjęs ir V. Adamkus, plačiai žinomas Lietuvoje savo pasisakymais per televiziją ir kalbomis jau nuo 1989 m. Didžiulę patirtį užsienio politikoje ir puikų tarptautinį autoritetą turi V. Landsbergis, o ekonomikos ir verslo reikaluose turbūt stipresnis V. Adamkus. Vienas amžiumi vyresnis, turintis didesnę gyvenimo patirtį, kitas jaunesnis, taigi veržlesnis. Ko galime tikėtis iš V. Landsbergio — jau žinome, jis faktiškai jau ejo prezidento pareigas po nepriklausomybės atstatymo. Deja, ne visiems,

Pranas Nagys,
Waukegan, IL

DVITEŠIMT KETURIŲ IR PENKIOLIKOS METŲ MIRTIES SUKAKTYS

A.†A. Atsargos plk. lt. ZENONAS BALTUŠAUSKAS 1973.XI.19

Šv. Mišios už brangius mirusiuosius bus atnašaujamos Vilniuje, Aušros Vartuose.

Tebūnie Jums lengva, nors svetima, bet svetinga Amerikos žeme! Mūsų širdyse Jūs gyvi ir mylimi. Širdys pilnos skausmo, akys pilnos ašarų. Ramybė Jums.

Duktė Liudmila, žentas Juozas Sirutavičiai, anūkė Janina, vyras Algas Saulic, anūkas dr. Boris Bakūnas, žmona Patricija, keturi proanūkai, viena proanūkė.

Mylimai Motinai

A.†A. FELICIJAI KRUMPLIENEI

mirus, VALENTINĄ KRUMPLĮ, „Draugo“ administratorių, ir jo šeimą nuoširdžiai užjaučia

„Draugo“ redakcija, administracija ir tarnautojai

Mielam draugui ir rėmėjui

A.†A. VLADUI ANDRIJAUSKUI

mirus, reiškia gilią užuojautą žmonai REGINAI, dukrai LORETAI su šeima. Liūdime kartu.

Antras Kaimas

ypač kaimo žmonėms, tas laikotarpis paliko gerus prisiminimus. Buvo išgrobstyta kolchozų turtas, nuskurdinti kaimo žmonės. Kad tą turtą išgrobstė buvę komunistai — visi žinome, bet atsako už tai tie, kas buvo valdžioje, ir niekur nuo tos atsakomybės nepabėgsi. V.Adamkus šia prasme yra balta dėmė — ko iš jo galime laukti, tik ateityje pamatyti.

Pamąstyti yra apie ką ir labai gaila, kad mūsų mokslininkai, ekonomistai, politologai nepareiskia „Drauge“ savo rimtos ir argumentuotos nuomonės — ką rinkti prezidentu. Dabar laikraštį tegalime pasiskaityti vieno ar kito kandidato rėmėjų pasisakymus, dažnai dalykiškus, o kartais ir ne.

Tarp pasisakusių skaitytojų ypač piktuu išsiskiria V. Landsbergio rėmėjai, matyt dalis iš jų temato dvi spalvas — baltą ir juodą. Jeigu jau jiems V. Landsbergis baltas, tai V. Adamkus juodesnis už tamsiausią debesį ir būtinai reikia jį dar patamsinti. Na, o dabar P. Žumbakis jį apskelbė, kaip turintį „glaudžius ryšius su JAV saugumu“. Kiekvienam protingam žmogui aišku, kad tai yra niekai, lygiai taip, kaip nei vienas padorus žmogus nepatikės, kad V. Landsbergis bendradarbiavo su KGB. Tie klausimai jau išmesti į šiukšlyną, bet vis atsiranda mėgėjų knistis šiukšlėse.

Neabejoju, kad V. Landsbergis, jei nebūtų užimtas svarbesniais reikalais, atsiribotų nuo tokių „rėmėjų“, menkinančių jo ir dešiniųjų gerą vardą, kaip jau jis padarė su panašaus plauko „rėmėjais“ Lietuvoje, paskelbusiais, kad tiems, kas nemegsta V. Landsbergio, siūloma „geriau apskritai neiti balsuoti“.

DRAUGAS, antradienis, 1997 m. gruodžio mėn. 16 d.

A.†A. FELICIJA KRUMPLIENĖ

Gyveno Marquette Parko apylinkėje, Čikagoje. Mirė 1997 m. gruodžio 15 d., 2 val. ryto sulaukusi senatvės.

Gimė Šiaulių apskrityje, Žeimelio valsčiuje, Steigvilių kaime. Amerikoje išgyveno 47 m. Nuliūdę liko: sūnus Valentinas Krumpis su šeima, sesuo Ona Žukauskienė su šeima Amerikoje, Lietuvoje seserys: Elzė Švėgždienė ir Janė Spalveterienė su šeimomis. Taip pat kiti giminės ir draugai Lietuvoje ir Amerikoje.

Priklausė Lietuvos Dukterų draugijai. Velionė pašarvota trečiadienį, gruodžio 17 d. nuo 2 iki 9 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St. Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, gruodžio 18 d. Iš laidojimo namų 9 val. ryto bus atlydėta į Švč. M.Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje bus aukojamos 9:30 val. ryto šv. Mišios už velionės sielą. Po šv. Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse. Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: **sūnus ir šeima.**

Laid. direkt. Donald M.Petkus, tel. 800-994-7600.

A.†A. ONA BURZDŽIENĖ ŠAKURSKAITĖ

Gyveno Marquette Parko apylinkėje, Čikagoje.

Mirė 1997 m. gruodžio 13 d., 12:55 val. p.p. sulaukusi 87 metų.

Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 47 metus. Nuliūdę liko: sūnūs: Petras, marti Janina, Paulius, marti Julita, Bronius, marti Robin; dukros: Alma Ragnaw, žentas Gary, Nijolė Burzdžiūtė; septyni anūkai, proanūkas ir sesuo su šeima Lietuvoje.

Velionė pašarvota antradienį, gruodžio 16 d. nuo 2 iki 9 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, gruodžio 17 d. Iš laidojimo namų 9 val. ryto bus atlydėta į Švč. M.Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje bus aukojamos 9:30 val. ryto šv. Mišios už velionės sielą. Po šv. Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: **sūnūs, dukros, anūkai, sesuo ir kiti giminės.**

Laidotuvių direkt. Donald M.Petkus, tel. 800-994-7600.

Pranešame giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad š.m. gruodžio mėn. 14 d., William Beaumont ligoninėje, Royal Oak, Michigan mirė mylimas Vyras, Brolis, Dėdė ir Žentas

A.†A. RINGAUDAS JONAS ŠVOBA

Velionis gimė 1940 m. liepos 20 d. Ukmergėje. Amerikoje išgyveno 48 metus. Gyveno Madison Heights, Michigan. Priklausė Svtyturio jūros šaulių kuopai, BALF'o 76-tam skyriui, Dariaus ir Girėno klubui, Pagalba Lietuvai ir Šv. Antano parapijai.

Nuliūdę liko: žmona Regina Juškaitė-Švobienė, sesuo Milda Walters, dukterėčia Rasa Hirshland, uošvė Stefania Juškienė ir kiti giminės Lietuvoje.

Po gedulingų šv. Mišių gruodžio 16 d. Šv. Antano bažnyčioje velionis palaidotas šalia savo tėvelių a.a. Jono ir Joanos Švobų, Holy Sepulchre kapinėse, Southfield, Michigan.

Nuoširdžiai prašome visus prisiminti savo maldose mūsų mylimą Vyra, Brolį, Dėdę ir Žentą Ringaudą Joną Švobą.

Nuliūdę: **žmona ir sesuo su šeima.**

Laid. direkt. Yolanda M.Zaparackienė, tel. 313-554-1275.

A.†A. Agr. DONATAS ZAKARAS

Gyveno Sun City, AZ, anksčiau Rockford, IL.

Mirė 1997 m. gruodžio 12 d., sulaukęs 81 metų. Amerikoje išgyveno 49 metus.

Dideliame skausme ir nuliūdime liko: žmona Viktorija, sūnus Paulius, marti Laura, anūkai Alex ir Michael, duktė Dalia, žentas Jan Bach, anūkės Dawn ir Eva ir kiti giminės.

Šv. Mišios už velionio sielą bus aukojamos gruodžio 17 d. Sun City, AZ.

Velionis bus palaidotas Dangaus Vartų kapinėse, Putnam, CT.

Draugai ir pažįstami prašomi prisiminti jį savo maldose.

Nuliūdę: **žmona, sūnus, duktė, anūkės ir kiti giminės.**

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Akademikų skaučių draugovės Čikagoje tradicinė arbatėlė gruodžio 21 d., 2 val. p.p. vyks pas fil. Jūrą Jankauskaitę, 12-B Kingery Quarter #207, Hinsdale, IL. Kviečiamos visos tikrosios narės ir studentės, norinčios įsijungti draugovės kandidatėmis į tikrąsias nares.

Čikagos studentai ateitininkai kviečia visus ateitininkus ir jų draugus gruodžio 21 d. dalyvauti Jaunimo centre ruošiamose Ateitininkų šeimos Kūčiose. Šventę pradėsime 1 val. p.p. šv. Mišiomis. Kūčių vakarienė ir programa prasidės 2 val. Visi dalyvauti norintieji prašomi apie tai pranešti Valerijai Žadeikienei, tel. 708-424-4150.

Šv. Kazimiero kongregacijos seserys, kurių motiniškasis namas yra Marquette Parke, švęs savo 90 metų įsteigimo sukaktuves sekmdienį, 1998 m. sausio 4 d. Šv. Mišias 2 val. p.p. šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje aukos Čikagos arkivyskupas Francis George, OMI, su vysk. J. Gorman ir 25 kunigais. Visi kviečiami dalyvauti šiose padėkos Mišiose. Kaip daug kartų minėta, Šv. Kazimiero kongregacija buvo įsteigta 1907 m. Scranton, PA. Dievo tarnaitės Motinos Marijos Kaupaitės. Kongregacija vadovauja Šv. Kryžiaus ligoninei, Maria aukštesniajai mokyklai Čikagoje, o Holland, PA — Villa Juozapo Marijos aukšt. mokyklai ir Šv. Juozapo slaugos namams.

„Dainavos“ ansamblio rengiamas religinis koncertas paminėti žuvusius už Lietuvos laisvę, bus 1998 m. sausio 18 d., 3 val. p.p., šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje (Marquette Park). Visuomenę kviečiama gausiai dalyvauti. Bilietus jau galima įsigyti „Seklyčioje“ ir Leono Narbutio „Lion Frame Gallery“, 216 Main Str., Lemonte.

Moksleivių ateitininkų Žiemos kursai Dainavoje vyks š.m. gruodžio 26-31 d. Kviečiami visi 8-13 skyrių moksleiviai. Ideologinės programos bus atskiros 8-10 skyr. ir 11-13 skyr. moksleiviams. Prašoma nedelsiant registruotis. Informaciją teikia ir registraciją priima Monika Vyganaitė tel. 708-366-3808. Tėvai, seneliai ir kuopų globėjos, ai

Kaip ir anksčiau, galima savo artimuosius pasveikinti šv. Kalėdų ir Naujų metų proga per „Draugą“. Sveikinimus pradėsime spausdinti jau ateinančios savaitės antradienį. Administracija prašo, kad kartu su sveikinimo tekstu būtų pateiktas ir mokestis už sveikinimą.

Jeigu reikia Kūčioms kalėdačių (plotkelių), galite įsigyti „Draugo“ administracijoje.

CIRKAS

Kad vyresnieji „Seklyčios“ lankytojai (ir nelankytojai) kartu su krentančiais rudens lapais „neapmirtų“, Vyresniųjų lietuvių socialinio skyriaus vadovybė suruošė išvyką pamatyti garsųjį „Ringling Bros & Barnum & Bailey“ — garsiausią spektaklį pasaulyje. Lapkričio 20 d., esant nepaprastai švelniam orui, miesto gatvėmis pasileidome link United Center. Kaip ir visada, gavome geras vietas. Spektakliui prasidedant, kad būtų linksčiau, pasirodė klounai su savo pokštais. Atžygiuojam drambliai, kurie lėtai juda į priekį, kas jiems liepiama. Įdomus vaizdas, kai ant dramblio sėdi mažytė beždziuniukė, o po juo blizguriuojančios merginos. Sparčia žingine einant matome nepaprastai grožio baltus žirgus. Be jokios pastebimos pertraukos, scenoje atsiranda liūtų narvas. Čia jau žiūrovų tarpe įtampa. Liūtai atrodo pikti, o dresiruotojas labai rimtas. Vis dėlto liūtai klauso, ir, atlikę savo pasirodymą, eina iš narvo. (Žiūrovų nervai atsilaidžia.)

Gražu ir kartu įdomu, kai krepšininkai, užsėdę ant vieno, zaidžia krepšinį ir visi pataliko į krepšį. Šitas sportas pasirodė pirmą kartą 1969 metais. 1968 m. New Yorke saligatviais važinėjo vienračiu, tai pamatęs kitas sportininkas suorganizavo krepšinio komandą ir štai matome, ką vaizduotė ir idėjos gali pasiekti.

Savo lėtai judesiais atslenka hipopotamas, o ant jo nugaros sėdėdama beždziuniukė mikliai zaidžia didžiuliu sviediniu. Jų dresiruotojas meta

jai lankus, kuriuos beždziuniukė mikliai pagaudama, užsideda ant kaklo ir užsklendžia kepure. Miela buvo matyti, kaip ruonis šoko su savo dresiruotoju, beškodami net pasibūčiavo. Visi dresiruotojai myli savo gyvulius bei žvėris ir pastarieji tai žino.

Aukščiausias kulminacijos taškas, tai „gyvos aukso statulos“. Atrodo, kad tai skulptoriaus darbas. Nenori tikėti, kai savo akimis pamatai kai palengva „statulos“ pradeda judėti, padaro įvairiausias figūras, tai nepaprasto stiprumo vyrai ir pačio viršūnėje „auksinė“ moteris, kuri išlaiko pusiausvyrą.

Daugybė visokių juokdaryų, kurie vis ką nors nauja išgalvoja, juokindami publiką. Vyresniausias juokdarys juokdarys gabumais pralenkia visus. Žiūrovų minia leipsta iš juoko... Matėme daug daug akiai ir širdžiai nepamirštamų vaizdų.

Dvi su puse valandos prabėgo žaibo greitumu. Grįždami atgalios, apie matytą spektaklį tekalbėjome. Sugrįžus jaukion „Seklyčion“, gerokai praalke, stiprinomės gardžiais pietumis, kuriuos mums skubiai patiekė miklioji Birutė.

Esame laimingi, kad turime veiklią vadovybę, kuri vyresniaisiais pasirūpina. Ypatinga padėka priklauso išvykų vadovei E. Sirutienei.

O. Lukienė

GRAŽI LIETUVIŲ
KALĖDINĖ PROGRAMA
MOKSLO IR PRAMONĖS
MUZIEJUJE

Jau nuo 1963 m. Lietuvos Vycių tautinių šokių grupė, vadovaujama Frank Zapolio, atlieka programą tradicinėje kalėdinėje šventėje Mokslo ir pramonės muziejuje prie Michigan ežero, Čikagos pietrytinėje dalyje. Šiomet lietuviams teko gruodžio 7-sios popietė ir šį kartą, be L. Vycių šokėjų, čia dar pasirodė didelis būrys kitų tautinių — tai Dalių Gedvilienės vadovaujamas vaikų choras, kanklininkė Daiva Kimytė ir akordeonistas Rigandas Klimavičius. Jie visi yra profesiona-

lai savo srityse, tad ir lietuvių pasirodymas turbūt buvo pats geriausias per visą laikotarpį.

Lietuvių programos dalį, kuri ėjo po Austrijos atstovų pasirodymo, pradėjo Dalių Gedvilienės vaikų (daugiausia mažamečių mergaičių) choras, sudarytas iš lit. mokyklos mokinių. Čia vaikūčiai dainavo vieni ar lydimi savo mokytojos, kuri kartais akompanuodavo elektriniais vargonėliais. Taip pat solo dainavo pati vadovė Dalia Gedvilienė su savo dukra Agne.

Po trumpos pertraukos, kurios metu buvo pertvarkyta scena ir mikrofonai, išėjo gausus L. Vycių taut. šokių grupės šokėjų būrys, kuris čia ne vien šoko, bet ir trumpai įscenizavo ir lietuviškų Kūčių papročius. Pasikeisdami šokėjai angliskai papasakojo Kūčių tradicijas, kad galėtų suprasti ir nelietuviai žiūrovai. Šokius ir pasakojimus pakeisdavo Dalia Kimytė ir Rigandas Klimavičius.

Žinoma, kokios būtų šventės be Kalėdų senio, kuris programiniame lapelyje buvo vadinamas „Grandfather Christmas“ John Radavich. Jis čia irgi kalbėjo, na, ir vaikus apdovanojo. Programos pradžioje ir pabaigoje žodį tarė viena L. Vycių grupės instruktorių — Lidija Ringienė. O po programos kalbėjo pats vadovas Frank Zapolis, kuris įteikė gėlių grupės pagrindinėms darbuotojoms — Lidijai Tautkuvieni, Lidijai Ringienei, Simonetai Pacek ir Judy Sidrienei.

Publikai besiskirstant, teko girdėti gražių atsiliepimų apie šią programą, kurią reikėtų pakartoti ir didesniame publikos būriui lietuvių tarpe. Ypač smagu buvo girdėti ir matyti dainuojant bei šokant pačius mažuosius, kurie tikrai su išjautimu ir meile darė ką mokojo ir kiek galėjo. Tai žinoma, didelis jų mokytojų nuopelnas.

Buvo gera pamatyti ir lietuvišką kalėdinę eglutę, kuri muziejuje yra viena iš 45, čia papuoštų. Tačiau ji labai išsiskiria, nes neturi elektrinių lempučių, nepaisant, kad šventinė tema yra „Kalėdos visame pasaulyje ir šviesų šventė“. Tikrai nežinau, bet gal yra todėl, kad lietuvių eglutė papuošta dirbiniais iš šiaudelių ir bijomasi, kad jie nuo elektros lempučių neužsidegtų? Bet ir toks originalus išsiskyrimas gal yra naudingas, nes kaip tik atkreipia praėvių dėmesį.

Čia reikia sveikinti L. Vycių tautinių šokių grupę ir jos niekada nesenstantį vadovą Frank Zapolį už gražų lietuvių reprezentavimą Mokslo ir pramonės muziejuje. Be abejo, L. Vycių ir kitus tautininkus šioje vietoje matysime dar ne vieną Kalėdų metu ateityje!

Edvardas Šulaitis

ŠVENČIŲ
SVEIKINIMAI

Mielai Broliai, Sesės,

Turtingos Kalėdų liturgijos ir tamsios nakties mistikoje apmąstykite Dievo Sūnaus įsikūnijimo paslaptį.

Enciklikoje „Pasitinkant tretįjį tūkstantmetį“ šv. Tėvas Jonas Paulius II mus kviečia blaiviomis akimis ir mylinčiomis širdimis pažvelgti Betliejaus Kūdikėliui į akis ir jo paklausti: „Kodėl Tu, palikęs dangaus garbę, atėjai į pasaulį, gimei šaltame gyvulių tvarte?“ Ir popiežius tęsia: „Nebijokite Dievo, Dievo, kuris tapo žmogumi. Nebijokite Dievo paslapties, nebijokite jo meilės, nebijokite nei savo žmogiško silpnumo“ (T.M.A.)

Kiekvienas kūdikis gimsta, kad gyventų. Kiekvieno kūdikio tėvai viltinai tikisi, kad jis turės gražų ir laimingą gyvenimą. Betliejaus gi kūdikis, žmogišką prigimtį prisiėmęs Dievo Sūnus, gimė, kad mirtų. Jis pats ir Mergelė Motina iš anksto žinojo, jog jo laukia prieš šimtmečius išpranašauta mirtis. Jėzus gimė, kad pačiame amžiaus gražume savo mirtimi nugalėtų mūsų mirtį, pelnytų žmonijai amžinos laimės gyvenimą.

Apaštalas šv. Paulius, aiškindamas krikščionims besilyginę Dievo meilę žmogui, laiškė romėnams rašo: „Vargu ar kas sutiktų mirti už teisųjį; nebent kas ryžtųsi numirti už gerą darį. Dievas, gi, mums parodė savo meilę tuo, kad Kristus numirė už mus, kai tebebuvom nusidėjėliai [...] bet kad kiekvienas, kuris jį tiki nepažūtų, o turėtų amžinąjį gyvenimą“ (Jn. 3,16-17).

Šv. Tėvas taip pat kviečia mus turėt drąsos, atviru protu pažvelgti ir į save pačius.

„Kas yra žmogus?“ — klausia II Vatikano susirinkimas. Pastoracinėje konstitucijoje skaitome: „Tikintieji ir netikintieji beveik vieningai sutaria, kad viskas žemėje turi būti siejama su žmogumi, kaip savo centru ir viršūne. Tačiau žmogus apie save yra pareiškęs ir tebereiškia net viena kitai priešingų nuomonių. Dažnai jis iškelia save kaip absoliučią normą arba nustumdo iki beviltiškumo. Todėl abejoja ir nuogąstauja“.

Tik Dievo duotoje apreiškimo šviesoje, tik įsikūnijimo paslapyje mes galime suvokti tikrąją savo vertę, savo misiją pasaulyje bei savo silpnybes.

Būdami Adomo ir Ievos vaikai, mes dalyvaujame pirmųjų tėvų gyvenimo tragedijoje. Parafrazuojant apaštalo Pauliaus teiginį, kad trokštame daryti vieną, o darome kitą, mes bėgame nuo Dievo ir tuo pačiu metu, savo sielos gilumoje, jo ilgimės, trokštame asmeniškai išgyventi jo artumą, pajusti jo meilę.

„Kaip ištroškusi elnė ilgisi upelio vandens, taip mano siela ilgisi tavęs“, gieda psalmistas, nes pagal šv. Augustiną Dievas sutvėrė mus dėl savęs ir nerami bus mūsų siela, kol neatsilsės jame“ (cfr. Išpažinimas).

Svėsdami 1997-tąjį Kristaus Gimtadienį, šios šventos nakties nuotaikėje tylioje maldoje paklauskime Kūdikėlio Jėzaus, kodėl Tu, palikęs dangaus garbę, įsikūnijai Nehaltos Mergelės įsčiose, tapai mano broliu ir, nugalėjęs mirtį bei grįžęs pas Tėvą, sykiu pasilikai ir su mumis žemėje iki pasaulio pabaigos? (Mt. 28,20)

Prasmingo pasiruošimo trečiajam tūkstantmečiui, džiugaus 1997-jo Kristaus Gimtadienio ir Dievo palaimintų Naujųjų 1998 metų linkių Jums visiems, mieli broliai, sesės!

Vysk. Paulius A. Baltakis, OFM

1997 m. Kalėdos

LINKSMU ŠV. KALĖDŲ,
LAIMINGU NAUJŲJŲ METŲ!

Džiaugsmo, laimės, puikių nuotaikų ir sveikatos Jums, brangūs tautiečiai, linki Lietuvos Respublikos Generalinio konsulato Niujorke darbuotojai.

Dr. Petras Anusas
LR Generalinis konsulas
New York, NY

Šv. Kalėdų ir Naujų, 1998, metų proga sveikiname Lietuvos Tautinio kultūros fondo narius, remėjus ir visą lietuviškąją visuomenę, linkėdami visiems linksmų švenčių, geros sveikatos ir sėkmės. Dėkojame už Jūsų paramą mūsų siekiams bei numatytiems darbams tėvynės Lietuvoje labui.

Lietuvių Tautinio kultūros fondo valdyba:
Stasys Briedis, Petras Buchas, Oskaras Kremeris

Iš lietuvių pasirodymo kalėdinėje programoje Mokslo ir pramonės muziejuje Čikagoje. Programą atlieka Lietuvos Vycių šokėjai, vaikų choras, vad. D. Gedvilienės ir kiti menininkai. Programos pabaigoje kalba vycių šokėjų mokytoja Lidija Ringienė.

Visos nuotraukos iš Mokslo ir pramonės muziejaus Ed. Šulaitio

Mara ir Vytautas Vygan-tai iš Dallas, Texas, bei jų dukros: **Monika** iš Čikagos ir **Kristina** iš Auburn, Alabama, siūnia savo sveikinimus bei linkėjimus visiems artimiesiems, bičiuliams bei pažįstamiems Kristaus Gimtadienio proga. Telydi Aukščiausiojo palaima visus per Naujosius metus, pažymėtus visapusiškais laimėjimais ir pasisekimais. Vieton kalėdinių atviraiškių skiria savo auką lietuviškai spaudai paremti.

Pranė ir Juozas Masilionai sveikina gimines ir draugus šv. Kalėdų ir Naujųjų metų proga. Vietoj atviručių siuntinėjimo Draugo fondui skiria 150 dol.

Grazina Musteikienė sveikina savo prietelius šv. Kalėdų proga, o Naujiems metams linki Dievo palaimos ir sveikatos.

Jadė ir Romas Gineičiai, gyv. Dayton, Ohio, sveikina savo gimines, draugus ir pažįstamus su šv. Kalėdomis ir linki visiems sėkmingų Naujų, 1998, metų. Vietoj kortelių skiria auką Draugo fondui.

SKELBIMAI

x „Maironio“ mokykla ieško asmens mokytojo (padėjėjo vietai užimti). Pageidaujame su pedagoginiu išsilavinimu, gerai mokančiu lietuvių kalbą, turintį patyrimą Amerikos mokykloje arba dirbantį su jaunimu. Prašome kreiptis į mokyklos direktorę Eglę Novak; namų tel. (630) 257-5918. „Maironio“ mokyklos tel. (630) 257-0888. Mokyklos adresas: 14911-127th St., Lemont, IL 60439, Pasaulio Lietuvių centre. Mokykla veikia šeštadieniais nuo 9 - 1 v.p.p.

x TALMAN DELICATESSEN 2624 W. 69 St. Chicago, IL 60629 Tel. 773-434-9766. Priimame užsakymus, kūčioms, Kalėdoms. Įvairūs žuvies patiekalai * Tortai * Šližikai * Koldūnai su mėsa, grybais, varške * Kiti lietuviški valgiai. Siunčiame U.P.S.

x Lithuanian Mercy Lift nuoširdžiai dėkoja ponui Stanley Balzekui už \$300 auką. Jūs gausi auką padės LML toliau padėti Lietuvos sergantiems. Ačiū!

x Nancy (Snyder) ir Mak-similian Karaska, Frederickburg VA, globoja našlaitį Lietuvoje, prie globos mokesčio pridėjo dar \$30 — auką švenčių dovana; iš viso atsiuntė \$180. Dėkojame! „Lietuvos Našlaitių globos“ komitetas, 2711 W. 71 St. Chicago, IL 60629.

x Mariaus Buivyno laidojimo paslaugos padės jums sunkiu metu, mirus šeimos nariui. Pilnas visokio pobūdžio laidotuvių sutvarkymas. Reikalingi dokumentai lietuvių ar anglų kalba gali būti sutvarkyti šeimos namuose. Laidotuvės pravedamos laikantis lietuviškų tradicijų. Mirties atveju kitose valstijose, bet norint laidoti Čikagos apylinkėse, skambinti tiesiogiai bet kokiu metu. Taip pat galima suorganizuoti palaikų perkėlimą perlaidojant Lietuvoje. Mirties atveju skambinti 24 val. į parą. Kitais reikalais kreiptis nuo 9 v.r. iki 5 v.p.p. Tel. 630-243-0003.

ARAS ROOFING

Arvydas Kiela
Dengiams ir taisome
visų rūšių stogus
Tel. 630-257-0746
Skambinti po 6 v.v.